

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
Pusei metų 2.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NR. 49

SOUTH BOSTON, MASS. 1965 GRUODŽIO - DECEMBER 8

61-MIEJŲ METAI

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiuro Numerio Kaina 12 Centų

JAV astronautai tęsia 14 dienų kelionę erdvėje

Gemini-7 sėkmingai pradėjo ir tęsia 14 dienų kelionę erdvėje. Gemini-6 turi ją pradėti gruodžio 13, o gal net 12 d. Erdvėje jie susitiks ir kelias drauge.

Praeitą šeštadienį galinga Titan-2 raketa iš Cape Kennedy bazės iššovė į erdvę erdėlaivį Gemini-7 (19 pėdų ilgio ir 10 pėdų skersmens apacioje) su astronautais pulkininku leit. Frank Borman ir komand. James A. Lovell. Pagal planą, jie erdvėje turi išbūti 14 dienų, per tą laiką apskrisdami žemę 206 kartus, skrisdami aukščiausiai 294.7 ir žemiausiai 100 mylių. Tuo būdu tie astronautai erdvėje išbūti po 329 su puse val., ar abu drauge 659 valandas. Iki šiol visi JAV astronautai o šien išbuvo 641 valandą, o sovietų astronautai tik 507 val.

Gruodžio 13, o gal ir 12 d. į erdvę pakils Gemini-6 su astronautais kap. Walter Schirra ir maj. Thomas P. Stafford, kurie erdvėje susitiks su Gemini-7 ir priartės į skris drauge.

Šio ilgo skridimo svarbiausi uždaviniai patirti, kaip veikia žmogų ilgas erdvėje be svorio buvimas, ir išbandyti erdvėje manevravimo galimybes. —pabandyti susitikti su kitu erdvėlaiviu. Mat, kai žmogus skris į mėnulį, jo erdvėlaivis turės erdvėje atsiskirti nuo pagrindinio erdvėlaivio, nusileisti į mėnulį ir iš ten pakilti vėl susijungti su pagrindiniu erdvėlaiviu, kuris jau grįš į žemę.

Kol kas Gemini kelionė tęsiasi be kliuvinių. Jos vykdytojai tikisi, kad ji ir pasibaigs kaip numatyta. Tai bus didelis JAV mokslo ir technikos laimėjimas.

Newcomb Mott iš Sheffield, Mass., būdamas Norvegijoje, per klaidą peržengė Sovietų Sąjungos rubėžį ir už tai buvo bolševikų pasodintas į kalėjimą 18 mėnesių. Jį čia matome stovintį teisme.

Piketavo kardinolą Spellmaną

50 Romos katalikų kolegijos studentų piketavo kardinolą Spellmaną įstaigą New York, protestuodami, kad buvo "užkimštos burnos" 3 kunigams, kurie aktingai veikė prieš karą nukreiptame sąjudyje.

Popiežius mažina pasninkus

Popiežius Paulius VI paskelbė, kad katalikai penktadieniais gali valgyti mėsą, išskyrus didįjį penktadienį, Kūčias ir Nekalto prasiėdimo šventę.

Pakels paskolų procentus

Federalinis rezervo bankas, kuris skolina pinigus kitiems bankams, pakėlė paskolų procentus nuo 4 iki 4 su puse.

Manoma, kad dėl to bankai gali pakelti procentus jų duodamoms paskoloms.

Amerikos valstybių konferencija

Brazilijos ir JAV sumanymu, buvo suaukta 19-kos Amerikos respublikų konferencija Rio de Janeiro mieste. Jos tikslas — sudaryti bendrą "taikos jėgą" prieš komunistus, jeigu jie bandytų kurioje nors šių respublikų paimti valdžią į savo rankas. Meksika ir Čilė šitam sumanymui griežtai pasipriešino.

VIENTYSAI ITALIJOS SOCIALISTAI

Italijos socialdemokratų socialistų partijos kongresas 345,908 balsais prieš 80,823 pritarė savo vado Nenni pasiūlymui eiti išvien su socialdemokratų partija, kuriai vadovauja Saragat, siekiant pagaliau abiem partijom susilieti į vieną.

Priminsime, kad tos dvi partijos ir buvo viena partija, kol jos vadas Nenni nesusiėliavo su komunistais. Tada 1947 m. Saragat su savo vienminčiais išstojo iš Socialistų partijos ir sukūrė Socialdemokratų partiją.

Dabar Nenni yra Italijos vyriausybės galva, o Saragat — Italijos prezidentas.

Darbininkai palaiko Johnsono politiką

Statybos urijos 350 atstovų, susirinkusių San Francisco mieste, vienu balsu nutarė remti prezidento Johnsono politiką Vietname ir pasmerkė pacifistų manifestacijas ir demonstracijas, reikalaujančias tuoj baigti karą. Visai neatsižvelgiant į tokio užbaigimo pasėkas.

Lapkričio devintoji gali pasikartoti

Komisija, kuri tyrė lapkričio 9 d. elektros tiekimo sutrikimą Atlanto pakraščio keliose valstybėse, pateikė prez. Johnsonui savo pranešimą su pasiūlymais. Jame sakoma, kad panašus sutrikimas gali pasikartoti, jeigu nebus iš anksto imtasi atitinkamų atsargos priemonių tokiam elektros užtemimui išvengti.

New Yorkui gresia streikas

Miesto transporto darbininkų unijos vadas paskelbė, kad gruodžio 15 d. prasidės miesto autobusų ir traukinių streikas, jei iki tol nebus susitarta.

Nubaudė Ku Klux Klano 3 narius

Montgomery, Ala., prisiekusiųjų posėdininkų (juris) teismas tris Ku Klux Klano narius pripažino nužudžius civilinių teisių kovotoją Violą Liuzzo, o teisėjas juos nubaudė po 10 metų kalėjimo.

Prieš porą dienų Aniston, Ala., nubaustas baltasis už negro nužudymą.

Tai nepaprasti įvykiai tos valstybės teismuose, nes iki šiol baltieji už juodųjų nužudymus vis būdavo išteisinti.

Afrikos valstybės prieš Rodeziją

Abesinijos sostinėje susirinkę 35 Afrikos valstybių atstovai vienu balsu nutarė nutraukti diplomatinis santykius su Britanija, jeigu ji iki gruodžio 15 d. nesutarkys baltųjų Rodezijos sukilėlių, kurie paskelbė Rodezijos nepriklausomybę, patys būdami mažumoje ir neduodami lygių teisių krašto daugumos gyventojams — juodiesiems.

Be to, Afrikos valstybės žada nutraukti santykius ir su Rodezija.

Britanija kol kas tevertvoja tik ekonominio spaudimo priemones, kurių pasėkos, aišku, tegali tikti kiek vėliau pasireikšti.

Nusizudę Rytų Vokietijos ministerio pirmininko padėjėjų Erich Abel, 48 metų amžiaus.

Teroristai išsprogdino kareivines Saigone

Saigone teroristai išsprogdino kareivines — 10 karių žuvo, sužeistų 170. Komunistai į derybas neina. JAV karo vadovybė Vietname reikalauja didinti karių skaičių. Kinija vis labiau remia Vietnamą.

Šeštadienį teroristai prasiiveržė pro sargybas ir prie JAV ir Vietnamo karių kareivinių susprogdino didelę bombą. Žuvo 10 karių, sužeista 170. Teroristai buvo pasiruošę ir daugiau bombų padėti, bet tas jiems nepavyko.

Namuose, kuriuos norėta susprogdinti, pirmieji trys aukštai naudojami ligoninės ambulatorijai, o kariai gyvena virš ambulatorijos. Vadinasi, teroristai iš anksto žinojo, kad daugiau gali nukentėti civiliniai žmonės.

Pastangų kar oveiksmams baigti netrūko, bet tiek š.

Vietnamo, tiek ir Kinijos vadovai komunistai nerodo nė mažiausio noro karą užbaigti ir vis kartoja seną reikalavimą, kad JAV turi iš Vietnamo pasišalinti.

Nieko nepesė ir Anglijos užsienio reikalų ministeris Maskvoje, kuris siūlė Sovietų Sąjungai paveikti S. Vietnamą daryti paliaubas ir derėtis taikos reikalui.

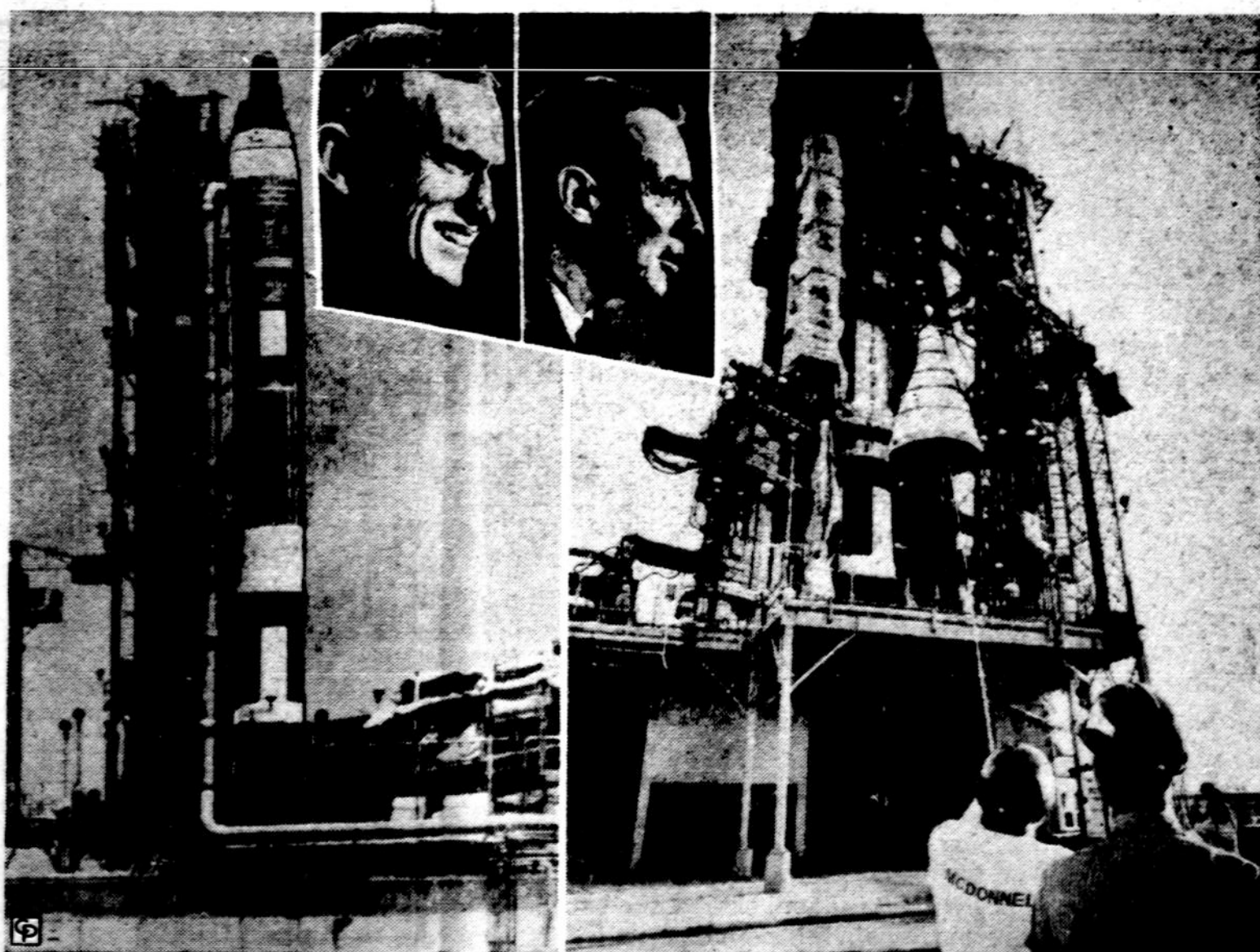
Maskva gal ir norėtų, kad Vietname karas baigtųsi, bet ji bijo į tą biznį per daug kištis, nes Kinija ir taip ją kaltina einant kartu su JAV imperialistais. Sovietų S-ga bijo netekti kredito ir kitų komunistų tarpe, bet nenori, kad ir Kinija Vietnamo karu pasinaudotų savo įtakai stiprinti. Todėl ji iš vienos pusės ir JAV pakeikia ir Vietnamo komunistams tiek tiek medžiaginės pagalbos suteikia. O Vietnamo komunistai tuo būdu naudojami parama iš dviejų šaltinių.

Paskutiniu metu Kinija ypač padidino savo pagalbą visokia karo medžiaga, specialistais ir kt. Be to, iš S. Vietnamo į P. Vietnamą atsiunčiama vis daugiau reguliarios kariuomenės.

Tokiai padėčiai esant, suprantama, kad JAV karo vadovybė Vietname prašo padidinti karių skaičių iki 400,000. Tiek jų buvo Korėjos karo metu. Šiuo metu Vietname jau yra JAV karių per 170,000.

Taigi, kol kas karas Vietname vis karštėja. Per spalio ir lapkričio mėn. ten žuvo JAV ir vietnamiečių 8,500. Ateityje, be abejojimo, tie nuostoliai turės būti dar didesni, nes priešas meta į frontą vis didesnes pajėgas.

Kol kas JAV kažin kodėl vis dėsle duoti priešui tokį smūgį, kad jis suprastų, jog karo nelaimės. Reikia manyti, kad taip ilgai nebus, nes karą tęsti neribotą laiką JAV nėra jokio reikalo.

Kairėje raketa Titan-2, kuri iššovė kapsulę Gemini-7 su dviem astronautais, dešinėje taip atrodė, kai kapsulė buvo įmontuojama. Aukštai vidury astronautai Frank Borman ir James Lovell. Jie erdvėje išbuvo 2 savaites.

De Gaulle rinkimų nelaimėjo

Sekmadienį Prancūzijos piliečiai rinko prezidentą. Tur būt, mažai kas abejojo, kad dabartinis prezidentas de Gaulle bus išrinktas. Deja, taip neįvyko, nes jis tegavo 44% visų balsų, todėl kiti rinkimai bus gruodžio 19 dieną.

Tada besivaržys du kandidatai: de Gaulle ir Mitterand, kurį rėmė socialistai, komunistai ir radikalai socialistai ir kuris rinkimuose surinko 32% visų balsų.

Iš viso buvo 6 kandidatai.

Washington Post korespondentas Maskvoje Stephen Rosenfeld išstremtas iš Sovietų S-gos.

Tada prakeikė, dabar atšaukė

Antradienį vienu metu Romoje ir Istambule iškilmingai panaikintas popiežiaus Leono IX ir Konstantinopolio patriarcho Mykolo Caerulariaus ekskomunikavimas, kuris buvo paskelbtas prieš 900 metų.

Tada ortodoksai atsisakė nuo Romos katalikų. Romos popiežius Leonas IX ekskomunikavo ortodoksų vadą patriarchą Mykolą, o šis tą patį padarė Leonui.

Vadinasi, laikas nudildo ir prakeikimus...

NATO NARIAI TURI ATOMINĮ GINKLĄ

Krašto apsaugos sekretorius McNamara, būdamas Paryžiuje Atlanto valstybių sąjungos konferencijoje, paskelbė, kad 5,000 atominų bombų yra paskirstyta tos sąjungos karo lėktuvams, bet jas panaudoti tegalima su JAV prezidento leidimu.

Tų bombų jėga labai didelė. Vien Vokietijos lėktuvams, kurie yra NATO žinioje, skirtų bombų pajėgumas yra didesnis, negu visų sprogstamųjų medžiagų, panaudotų antram pasauliniam kare.

Lawrence Boswell iš Idaho valstybės, nušovęs savo tėvus ir sūnėną.

Tik JAV taip tegali būti

Prisiskaitęs visokių specialių korespondentų pranešimų iš Maskvos ar Vilniaus apie JAV, žmogus gali pradėti galvoti, kad JAV policininkas daboja kiekvieną piliečio žingsnį; gali vaizduotis, kad čia tikra policinė valstybė. Bet tie, kurie čia gyvena, puikiai žino, kad čia piliečių laisvė dažnai nueina net iki nesąmonės.

Vietname eina karas. Teisybė, kongresas jo nėra paskelbęs, bet ten bombos mėtomos, patrankos ir kulksvaidsčiai šauda lygiai taip pat, kaip ir formaliai paskelbtame kare. Taigi turime tikrą karą, kuriame jau apie 200,000 JAV karių dalyvauja ir tas skaičius sąlygom verčiant vis didėja.

Na, ir tuo pačiu metu JAV-se galima laisvai agituoti, kad karas Vietname būtų baigtas. Štai lapkričio 27 d. į Washingtoną buvo suvažiavę iš įvairių krašto vietų net kelios dešimtys tūkstančių visokio plauko taikos mėgėjų, kurie kelias valandas piketavo Baltuosius rūmus, tuo būdu reikšdami protestą prieš vyriausybės politiką Vietname ir reikalaujanti karą baigti.

Dalyvių tarpe buvo neabejotinai ir žymių tos ar kitos profesijos žmonių, bet nuo politinio gyvenimo realybės atitrūkusių, svajotojų, nesuorientuotųjų ir neįsivaizduojančių, kieno jie saviems tikslams yra iš šalies gudriai įkvėpti ir ant kieno malūno ratų vandenį pila. O tikrieji tokių žygių įkvėpėjai, be abejonės, yra komunistai, kurie šiandien eina į gyvenimą taip išsivertę savo kailinius ir taip pagal reikalą, madą ir aplinką Maskvos grimo specialistų sušukuoti, kad ir geriausiaje savo drauge ir iš arti kartais negali įžiūrėti ir atpažinti užsimaskavusio Kremliaus "misionieriaus". Tokie buvo tikrieji įkvėpėjai ir minėtos lapkričio 27 d. demonstracijos Washingtono.

Bet čia niekas tos demonstracijos neaiškė. Dargi patį prezidentą Johnsoną pareiškė, kad demokratiname krašte piliečiai turi teisę vyriausybę kritikuoti, todėl jie gali ir Vietnamo karo reikalu kitokią negu vyriausybės nuomonę turėti ir ją reikšti.

Niekas neabejoja, kad tokios demonstracijos tik negiamai veikia amerikiečių karių nuotaiką ir padeda JAV priešui. Kokiais taikos šūkais jos besidangstyti, bet tikrasis jų tikslas tėra sustiprinti prieš pasiryžimą ir palaukti amerikiečių visuomenės valią karą laimėti. Štai, ne kas kitas, bet pats šiaurės Vietnamo prezidentas Ho Chi Minh pasakė, kad Vietnamo liaudis labai vertina tokias demonstracijas, nes komunistai tiki, kad jos privers JAV vyriausybę nusileisti ir iš P. Vietnamo pasitraukti, paliekant jį komunistų malonei.

Sakykite, kurioj kitoj valstybėj yra tiek laisvės, kad būtų galima panašius "juokus" krėsti?

O štai kitas pavyzdys. Berkeley, Cal., taikos šalininkai atsispausdino atsisaukimus, kuriuose Amerikos kariai raginami nekariauti. Ir gal manote, kad jų leidejai jau patraukti teismo atsakomybės ir nubausti? Nieko panašaus. Dar niekas jų teismo atsakomybės netraukia ir abejojama, ar patrauks, nes gyvenimo praktika rodo, kad teisme tokiose bylose sunku kaltę įrodyti, kad jau nevieną kartą panašiai apkaltinti buvo išteisinti.

Taigi, tokie dalykai dedasi komunistų "policinė valstybė" apšaukta krašte — Jungtinės Amerikos Valstybės. O ar yra galima kas nors panašaus Sovietų Sąjungoje ir kituose komunistų valdomuose kraštuose? Na, tegul tik pabando ten kas pademonstruoti prieš Kremliaus vedamą užgrobimų politiką, ar kur iškelia bent nepriklausomos Lietuvos vėliavą, kaip čia demonstrantai kilojo šiaurės Vietnamo! Ten tikrai už panašaus dalyko garsų pagalvojimą kalėjime surūdytum.

Caro valdžia - pikčiausias mūsų priešas

Taip vienu balsu pasisakė 1905 m. gruodžio 4-5 dieną į Vilnių susirinkę iš visos Lietuvos 2.000 atstovų.

Nekartą ir seniau į Vilnių buvo suvažiavę Lietuvos atstovai svarbių valstybės reikalų spresti, bet šis suvažiavimas buvo kitoks. Seniau važiuavo bajorai, didikai, o šį kartą į Vilnių suplaukė visos tautos atstovai — šviesuoliai, ūkininkai, darbininkai. Pirmą kartą toks suvažiavimas įvyko, ir todėl ne be reikalo jis į mūsų istoriją įėjo Didžiojo Vilniaus Seimo vardu.

Seimas vienu balsu ne tik pasisakė, kad caro valdžia yra didžiausias Lietuvos priešas ir todėl ją reikia nuversti, einant ranka rankon su sukilusia rusų liaudimi, bet pabrėžė, kad Lietuva savo reikalus turi pati tvarkyti.

Tas Didžiojo Vilniaus Seimo testamentas ir šiandien tebėgalioja, nes Lietuva tų pačių caro palikuonių pavergta ir tas jungas yra dar sunkesnis negu seniau. Todėl ir to seimo 60 metų sukaktis čia prisimenama.

Sia proga būtina pabrėžti, kad jei Vilniaus Seimą dar ir šiandien minime, tai čia visų pirmą socialdemokratų nuopelnas, kurie suprato to meto dvasią, todėl ir seimo eigą nukreipė gyvenimo rodoma kryptimi ir į jo lūpas įdėjo tai, kas Lietuvos liaudies troškimuose glūdėjo. Socialdemokratų vadas inž. Steponas Kairys vadovavo seimui pačiu sunkiausiu metu, kada grėsė pavojus jam iširti,

Kairėje Steponas Kairys, vidury Vladas Sirutavičius, abu Didžiojo Vilniaus Seimo žymūs dalyviai. Dešinėje Irena Sirutavičienė.

ir nepaleido vadžių iš rankų. Jis ir svarbiausią politinę rezoliuciją surašė.

Nedaug gyvųjų tarpe bėra to seimo dalyvių. Jie po visą mūsų žemę išsiblaškę. Daugelis jų tuoj po seimo buvo priversti savo tėvynę apieisti dėl sustiprėjusios reakcijos. Nevienas jų iš ten pasišalino ir vėlesniais laikais, nebeneredamas nešti komunistinio jungo. Yra jų ir JAV. Štai Bostone gyvena vienintelis jo atstovas, veikliai jame dalyvavęs inž. Vladas Sirutavičius, anuomet vienas žymiųjų socialdemokratų veikėjų.

Sveikiname visus dar gyvus Didžiojo Vilniaus Seimo narius ir linkime jiems vėl sulaukti laisvos Lietuvos.

, Keleivio“ kalendorių pavarčius

RAŠO R. E. MAZILIAUSKAS

Vartai "Keleivio" 1966-ųjų metų kalendorių ir beveik nustumbi: nematyti beveik jokių korektūros klaidų, nėra sukeistų eilučių, metalas formose buvo kruopščiai suplaktas, ir kiekvienas kalendoriaus puslapis gražiai vienuodai atsispausdinęs. Todėl kalendoriaus skaitytojai už gerą spaudos techniką bus dėkingi ir akydam korektoriui ir šmaikščiauplunksniui raidžių rinkėjui ir kitiems spausdavininkams.

Kalendoriaus redaktorius S. Michelsonas, be abejo, yra gabus ir prityręs laikraštinių, o svarbiausia — jis, atrodo, puikiai jaučia keleiviečių daugumos skonį ir poreikius. Pataikyti prabilti ir skaitytojus jiems artima, suprantama ir įdomia kalba bei stilium, o be to, dar sugebėti pasirinkti skaitytojų poreikius tenkinančią tematiką nėra jau toks paprastas ir nekomplikuotas uždavinys.

Jeigu laikraštyje kai kurie straipsniai sąmoningai ir pagrįstai yra taikomi skaitytojų mažumai, tai populiariame kalendoriuje toks dalykas būtų visiškai nepateisinamas.

Savo uždavinį S. Michelsonas puikiai atliko. Tas, pagaliau, nėra nestebina, nes redaktorius yra puikiai suprantamas ir įdomus. Bendrais bruožais su jo judaizmo ištakų aiškinimu tektu sutikti. Gnaiba, kaip profesorius ir pritinka, tas hipotezės aiškina užtikrintai, dėsto ex cathedra stiliumi, nors — atvirai šnekančiam — tos teorijos yra bent 50 metų pasenusios. Naujasieji antropologiniai, archeologiniai ir lyginamosios religijų istorijos tyrinėjimai išsklė kiek kitokias teorijas. Ju čia nedėstysime, nes tikrai nesugebėtume jų taip paprastai ir suprantamai išreferencinių veikalių išversti, kaip tai padarytų profesorius Gnaiba. Pabrėžtina tik, kad tai vis tėra teorijos ir hipotezės, nes judaizmo ištakos yra per daug giliai amžių glūdumoje paskendu-

sios, ir kaip ten iš tikrųjų buvo, žmonija greičiausiai niekad jos tikrai nesužinos.

Su "Jehovos" vardo kilmės aiškinimu tektu pilnai sutikti, teprimenant, kad filologai šiandien siūlo rašyti "Jahvė", kas labiau atitiktų hebraiskai fonetikai, "Jehovą" paliekant ekskluzivizmui "liudininkų" sektos džiaugsmui.

Visų antraščių žodžių pirmųjų raidžių rašymas didžiosiomis nėra "stiliaus", "meniško skonio" arba "grožio" dalykas, kaip tai tvirtina mūsų profesorius Gnaiba. Tai tėra vergiškas anglų kalbos vartosenos pamėgdžiojimas, kuris jokiais pseudo-estetiniais argumentais nėra pateisinamas. Šitas išmisas užsienio lietuvių spaudoje, deja, yra plačiai įsiveisęs ne tik užvadinimui, bet ir kitokių pavadinimų rašyboje. Lietuvių kalboje, sakysime, turėtume rašyti Amerikos lietuvių socialdemokratų sąjungos Literatūros fondas, betgi ir "Keleivis", šitą pavadinimą linkniuodamas, paprastai prikerkia keturias didžiasias per daug.

Dievo rašymas didžiąja iš tiesų nėra gramatikos, bet "mados" dalykas, kaip visiškai teisingai kad aiškina profesorius Gnaiba. Ir labai abejotina ar sekuliarizuotoje pluralistinėje visuomenėje toks rašymas yra pateisinamas. Tikinčiųjų tikslinėnių sampratoje tėra vienas dievas ir todėl būtų pilnai suprantama, jeigu jie tą žodį rašytų didžiąja savybėje, įvairias savo apeigas atliknėdami. Betgi savo partikuliarizmą bruddami visai visuomenei, kuri toli gražu ne vien tikta iš tikinčiųjų krikščionių susideda, jie nepasirodo itin pakanciais tos visuomenės nariais. Pernelyg giliai tokios "mados" savo šaknis yra įleidusios, ir jas išgyvendinti vis dėlto nėra jau taip lengva. Bepigu bolševikams: paskelbė ukazą, ir reikalas sutvarkytas...

Kiek suklydo profesorius Gnaiba, rašydamas, kad "Darbininką" redaguoja Brooklyno pranciškonai. Visuomenei, rodos, žinoma, kad tą laikraštį redaguoja civilių falangistų, atspirašome — frontininkų trijulė. Pranciškonai "Darbininką" tik leidžia ir spausdina, na, tur būt, ir "generalinę liniją" kiek prižiūri...

Rašinių ir straipsnelių kalendoriuje daug, įvairių ir nenuobodžių. Vieni jų teikia praktinių patarimų, kiti tenkina smalsumą, tretį pasiūta bendram išsilavinimui. Tik kažin ar vertėjo iš italų "Epocos" perimti fikciją apie Hitlerio galą. Tas epizodas jau yra gana išsamiai dokumentuotas, ir jo rekonstrukcijai fantazijos nebereikia.

Fegelein, pavyzdžiui, tikrai negalėjo Hitleriui į nugara paleisti trijų šūvių, nes tuo metu jis (Hitlerio įsakymu) jau pats buvo suaudytas; o Krebas, Hitleriui dar gyvam esant, su marš. Čuikovu irgi nėra derėjęs. Istoriškai sutaria, kad Hitleris būvęs bailus ir bijojęs pats sau galą padaryti, tačiau nėra jokių įrodymų, kad jį kas kitas būtų nušovęs.

Indokinija yra buvusi Prancūzijos kolonija, bet šiandieną tokio pavadinimo nei krašto, nei valstybės ne-

Kas kitur rašoma

"VILNIS" GLOBOJA BALZEKO MUZIEJŲ

Maskvinių davatų "Vilnis" lapkričio 26 d. laidoje informuoja:

"Balzekas steigia lietuvių centrą. Gerai žinomas lietuvių verslininkas Stasys Balzekas steigia Brighton Parke Lietuvių Kultūros Centrą, kaip ir muziejų, ant 4012 So. Archer Ave., netoli savo bižnio.

"Centre bus knygynas, senovės lietuvių dirbinių, istorijos aiškinimas, lietuvių kultūros eksponatų.

"Aišku, tokiame cetru reikės daug kas gauti iš Lietuvos.

"Balzeko sūnus, išėjęs mokslą De Paul Universitete su laipsniais Be ir Ms, dirba su tėvu centro įsteigimui.

"Senesnis Balzekas buvo nuykęs Lietuvon. Reakcingi lietuvių verslininkai labai

tam priešinosi, bet jis nepaisė jų. Jis davė grupei verslo ir profesijos žmonių raportą, kurį pikta puolė D. Kuraitis. Matomai Balzeko raportas paneigė jo melus apie Lietuvą.

"Nežinome, koks tikrai bus šis centras. Vis dėlto reikia skaičiuoti tai kėlimu Amerikos lietuvių ir Lietuvos vardo ir kultūros. Daug ir kitataučių, amerikiečių sužino daugiau apie Lietuvą."

Nors "Vilnis" ir sako, kad nežinanti, koks tas centras bus, bet kažkodėl jau iš anksto jį ima savo globon. Nors "Vilnis" skelbiąsi kad jį griežtai kovojanti su buržuais, bet štai tikro buržujaus Balzeko kultūros centrą laimina. Iš kur toks situotė su laipsniais Be ir Ms, dirba su tėvu centro įsteigimui. "Senesnis Balzekas buvo nuykęs Lietuvon. Reakcingi lietuvių verslininkai labai

bėra. Tačiau ir buvusioje Indokinijos teritorijoje niekad nėra buvę Everesto kalno, kaip kad rašoma 48 kalendoriaus puslapyje. Neabejodami legendariniu "leatherneck" narumui, vis dėlto nenorėtume patikėti, kad JAV laivyno pėstininkai kokią nors kariniais tikslais Everestą iš Himalajų būtų atsitempę į Vietnamą. Tai, žinoma, atsitiktinė neapdairumo klaida, bet ir tokia jau nepagirtina, ar ne?

Nevienas skaitytojas tikriausiai nustebs, sužinojęs, kad JAV yra pusantro milijono moterų perteklius. Visuose pasaulio užkampuose jau yra plačiai įsivyravusi nuomonė, kad Amerikoje moterys labai branginamos, kad jos ten yra labai kovingos, įtakingos ir negražiosios lyties amerikiečius be jokių kalbų laikantios po savo šlepetimis. Gausūs amerikiečių "poniusenų" klubai, pasakojama, labai skrupulingai ir reksmingai prižiūri viešąją moralę, vis tik dėl jų Rockefelleris savo prezidentinės nominacijos yra neiekęs, o kažkokios revoliucijos dukters (taip bent kalbama pasaulio užkampuose) labai kruopščiai tikrina, kas savo kišenėje nešioja "Mayflower" šipkartę ir kas ne.

Pasirodo, kad vargšų vyrų padėtis JAV visiškai negali būti tokia baisi, jeigu jau šiandieną krašte yra toks didelis moterų perteklius ir tas perteklius ateinančių metų bėgyje vis didės. Gražiajai lyčiai teks, atrodo, pasipaušti ir gerokai tarpusavyje pakonkuruoti, kad vyrų susirastų ir kad jis paskui ko gero nepabėgtų. Geru žodžiu šitos statistikos tikriausiai neminėš JAV konsulai užsieniuos. Juos ko gero ims ir užplūs dabar senstelėję viengungiai, amerikietiškujų vizų reikalaudami.

Nuo persidirbimo konsulus gal tik išgelbės rašinyje apie "medicare". Kartais atrodo, kad velionių daktaras Schweitzeris tikslingiau būrų pasielgęs, savo labdariną ligoninę įsteigdamas kad ir Manhattano Bowery apylinkėje, nes socialinės globos srityje JAV iš tikrųjų primena tamsiausią Afriką.

kas turtingiausias pasaulio valstybei — švelniai išsireiškus — nedaro garbės.

Straipsny paduotieji skaičiai yra tiesiog skandalingi. Pagal juos, minimali pensija tesiekia nepilnus pusantro dolerio dienas, o poilsio namuose po pirmųjų 20 dienų pensininkas turi mokėti po penkis dolerius už dieną. Idomu iš ko? Negalima juk tikėtis, kad minimalus pensininkas turėtų kokių nors santuopų. Oi, lupti reikia JAV valdžias už tokią atžagareivišką politiką, bet lupiti reikia ir "Keleivį", kuris, vis dėlto būdamas darbo žmonių laikraštis, už tokią politiką didžios savo skiltyse nelupa...

Rašomos šios eilutės, žinoma, buvo draugiškoje dvasioje, bet, šiaip ar taip kalbėtume, iš rašinio išėjo šioji tokia kalendoriaus recenzija. O kokia gi būtų recenzija be pasiūlyimų? Tad tenepyksta už tuos žnybtelejimus nei S. Michelsonas, nei profesorius Gnaiba, nei pagaliau pats bosas Sonda, kuriam tikriausiai nepatiks rašinyje pribarstyti tarptautiniai žodžiai. Rašantysis už tat pasižada per daug nerūgoti už būsimas korektūros klaidas.

"TEVYNĖS" ŽODIS APIE KALENDORIŲ

"Straipsneliai trumpučiai, tačiau įdomiai ir gyvai parašyti.

"Lietuviškų kalendorių išleidžiama mažai, todėl šis "Keleivio" kalendorius, reikia laukti, nukeliaus į kiekvieną lietuvišką šeimą".

O Tamsta ar jau jį turi?

"NAUJIENOS" APIE KALENDORIŲ

"Ateinančių metų "Keleivio" kalendorius išėjo laiku. Paprastai jis pasivėlindavo. Bet ir pavėluotas būdavo iki vieno išperkamas. Taip jis vertinamas. O skaitytojų jis mėgiamas todėl, kad įvairiais rūpimais klausimais visada atsiliepia trumpai, ryškiai, visiems suprantama kalba. Turinys jo įvairus. Šiais metais gerokai pamingas eilėmis."

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RAŠO,
TAS DUONOS NEPRASO.

DETROITO NAUJIENOS

Žygiui į JT Detroitas
patarnavo

Per keliolika metų pažindamas visus gyvuočius Detroito lietuvius, o ypač visus didžiulius veikėjus, matau juose ir gero, ir blogo. Kartais dėl kultūrinio nuosmūčio aprašyti tenka visai į pesimizmą kristi. Tačiau, koks tik didelis visos Amerikos mastu lietuviškas susibūrimas kur buvo, detroitiečiai beveik visada savo įnašą atidavė. Tik prisiminkime Lietuvių Dieną New Yorko pasaulinėje mugėje, dainų ir tautinių šokių šventes Chicagoje, — detroitiečių visur būta šimtinėmis, o pinigų tiems parengimams išleista tūkstatinėmis.

Ir žygiui į Jungtines Tautas Detroito lietuviai talkino pasigerėtinai: žygio organizatoriai pasiuntė per tris tūkstančius dolerių pinigais ir gerą pusšimtį žmonių.

Atvirai kalbant, dėl masinio žmonių siuntimo į tokį tolimą New Yorką aš visą laiką buvau priešingai nusistatęs. O tai todėl, kad ir, sakysim, trečio šimto žmonių iš Detroito nugalėbimas atsiektų nemažiau dešimties tūkstančių dolerių. Jie ten porą valandų praleisdami eisenoje, kai tūkstančiai vietinių tinginių sėdėtų savo šiltuose nameliuose, mažai ką tepagelbėtų. Tiek, kiek Detroitas pasiuntė, jau ne tik užtenka, bet beveik per daug, nes ir poros dešimčių simbolinio skaičiaus, gal plakatams su Detroito šūkiais nešti, būtų užtekę.

Detroitiečių gausios piniginės aukos tai jau buvo puikus dalykas. Detroitas davė gerą 10-tą dalį visų reikalingų pinigų, kai tuo tarpu Detroito gyvieji lietuviai vargiai sudaro 30-tą dalį šio kontinento tautiečių. Tai gi Detroitas atidavė su dideliu kaupu.

Iš demonstracijų vadovybės girdime, kad lapkričio 13-sios žygie buvęs tik pradžia. Ak, kad taip ir būtų! Kiekvieną didesnę politinę progą radus, reikėtų demonstruoti visuose didžiuliuose JAV miestuose, ypač ten, kur yra didesni mūsų tautiečių telkiniai: Chicagoje, Detroito, Clevelande. Miestas, kuriame demonstracijos bus rengiamos, turėtų sumobilizuoti žygininkus iš savųjų ir artimųjų apylinkių svečių, o demonstracijų išlaidoms turėtų ir ateityje aukoti viso kontinento tautiečiai.

Grįžtant prie detroitiečių, tai aš jais be galo didžiuliuojuosi. Radosi keliolika energingų žmonių, kurie visokiais būdais rinko aukas. Ir radosi pora ar daugiau šimtų tautiečių, kurie nuo tų rinkėjų nepabėgo. Garbė komitetui (ji, manau, pamėnė spaudoje žygio organizatoriai) ir garbė kiekvienam susipatulusiam, prieš sėkmės prisidėjusiam tautiečiui.

V. Alanto komedija
Z. Arlauskaitės sukačiai

Lapkričio 6 d. Lietuvių namuose buvo suvaidinta nauja 4 v. Vytauto Alanto komedija, pavadinta "Žmonės portretu". Spektaklį ruošė žygiui į JT remti komitetas. Veikalą režisavo Zuzana Arlauskaitė - Mikšienė. Vaidino Detroito dramos mėgėjų sambūrio aktoriai: Vincas Zebertavičius, Rasa Liškauskaitė, Algirdas Pesys, Marijonas Sajauskas, Algis Gladkauskas, Karolis Balys, Irena Laurinavičienė ir Birutė Marčiukaitytė. Apie veikalą plačiau esu pasirašęs kitur. Kadangi naujoji V. Alanto komedija tebėra rankraštyje, tai, reikia manyti, prieš išleidžiant knygos forma, dar bus gerokai sutrumpinta ir pataisyta. Aktoriai suvaidino kaip tikri aktoriai. Režisierė savo darbo vaisiais tikrai gali didžiuliotis.

Beje, režisierė Z. Arlauskaitė su šiuo pastatymu atšventė 20 metų sukaktį svečio scenose. Mat, Lietuva palikusi, ji nesėdėjo tuščioje, o dar 1945 m. vasarą įsijungė į Ingolstadt (Vokietijoje) lietuvių scenos mėgėjų grupę ir jau 1945 m. rugsėjo mėnesį pastatė pirmąjį veikalą. Ji greitai tapo tos grupės ar sambūrio vadove bei režisierė. Visą eilę (daugumoj) — lietuvių dramaturgų — lietuvių pastatius keliose Bavarijos lietuvių stovyklose, liko scenai ištikima ir į JAV atvažiavusi. Čia nuo 1949 m. rudens ji atliko virš šimto spektaklių ne tik Detroito, kur visą laiką gyvena, bet ir eilėje JAV bei Kanados aplinkinių miestų.

Vaidyboje reikėdavo prieš pusšimtį metų pradėjusi Rygoje, vėliau buvusi Lietuvos valstybinio ir eilės kitų teatrų aktorė, ir aštuntą amžiaus dešimtį įpusėjusi Z. Arlauskaitė nuo scenos nesitraukia. Jos dvidešimties metų sceninio darbo emigracijoje sukaktis yra didelis įvykis.

Dar apie LB valdybos
veiklą

Be gruodžio 4 d. rengto M. Motekaičio pianino koncerto, LB Detroito apylinkės valdyba jau pilnai įjungta į Naujųjų Metu baltuosius rengimus. Šis tradicinis LB parengimas, duodas daugiausia pelno kultūriniam reikalams, jau buvo išsilydęs iš pereinamųjų metų valdybos rankų, ir šiemet buvo gana sunku prie jo grįžti, nes nebeatsirado tinkamos salės.

Bet įvyko, galima sakyti, stebuklas: dar nežinau, ar kuri svetima tautų organizacija ar kurios religijos parapija pereinamąjį pavasarį pradėjo mus statyti salę. Statė, žinoma, savo reikalams, bet lietuviai pirmi užuodė ir N. Metų sutikimui išnuomavo. Pastatą dar nebaigtas, bet jį užbaigs prieš pačias Kalėdas.

Moderniausių kelių šimtų vietų salę užėmus, publikos susidomėjimas pasidarė nepaprastas. Parengimų va-

Dvi poros, kurios pasirodysios skraidyti erdėje, o kai gausite šį numerį, tai viena jų jau ir skraidys. Kairėje Gemini 7 astronautai James Lovell ir Frank Borman, kurie pakilo gruodžio 4 d. Dešinėje Gemini 6 astronautai Thomas Stafford ir Walter Schirra, kurie pakils gruodžio 13 d. ir erdėje susitiks skris vieni greta kitų.

dovė Galina Gobienė ir kiti valdybos nariai stalų ir juos skiriu vietų išpardavimą jau daugiau negu įpusėjo. Salė vadinasi St. Clement Hall ir yra 19600 Ford Rd. (tarp Southfield ir Evergreen). Įėjimas į balių — 10 dolerių asmeniui.

LB v-ba jau yra užmezgusi ryšį su Birute Pukelevičiute, ir ateinančių metų pradžioje, greičiausia vasario mėnesį, tikisi į Detroitą parsiskraidinti "Aukso žąsį" — pirmąjį laisvųjų lietuvių meninį garsinį filmą.

Būtina paminėti ir LB v-bos pastangomis surengtą dr. K. Čeginsko paskaitą apie emigranto dalį svetimoje krašte. Dr. K. Čeginskas, iš New Yorko su paskaitomis važiuodamas į Chicago, čia dienai buvo sulaukęs asmeninių kontaktų dėka.

Kadangi spalio 31 d. į salę plačias detroitiečių mases sukviesti jau buvo nebeįmanoma dėl to dienos vykusio, kitų stambių parengimų ir dėl laiko stokos, tai telefonais buvo suaukta apie 40 asmenų ir dr. Vytauto Majausko namus.

Filosofiškai nusiteikusių sociologų paskaita buvo labai įdomi ir sukėlė idomias, vietomis net karštas diskusijas. Žinoma, "karštis" kilo todėl, kad svečias prelegentas atvažiavo iš Vliko būstinės, o tam tikrai daliai klausytojų (tikrumo tie porai didžiabalsių) Vlikas reiškia tą patį, ką buliui raudona skara. Dauguma gi įsitikinoma, kad frontininkai Vliko turi labai gudurį ir idomų vyrą.

Šnektą apie Detroito LB valdybą tam kartui baigiant, verta prisiminti, kad kadenicijos vidury dr. Kęstutis Keblys pirmininko vietą užleido dr. Vytautui Majauskui. Nesutikimai, bėrimai, muštynės? Ak, visiškai ne. Taip buvo tyliai susisakę pavasarį, pareigomis pasiskirstymo metu, tik nedaugeliui apie tai tebuvo prasi-tarę. Čia rašantis apie tą būsimą pasikeitimą žinojo visą laiką. Kaip gražu, kai apsieinama be "kraujo praliejimo", be pykčio... net ir dėl pirmininko garbingo posto.

Kalėdų senelis pas
lietuviukus

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet abi liuanistinės mokyklos išsijusę rengiasi

Kalėdų eglutei — didžiausiam metų vaikų ir jų mokytojų pasirodymui. Tiek Detroito liuanistinė mokykla, tiek Vinco Kudingos vardo mokykla turi maždaug po 100 vaikų. Ir vienus ir kitus jie beveik visi bus įtraukti į programos atlikimą, o jų mažesni broliukai ir seselės, o taip pat tėvai ir "prijaučiantieji" ateis tos programos pasižiūrėti.

Kai čia rašau, dar tiksliai nežinau vieno ir kito pobūvio datų, nors žinau, kad jie bus prieš šventes ir Lietuvių namuose. Na, visi, kurie domisi, apie vaikų parengimus išgirs per vietines lietuviškas radijo transliacijas. O tuose parengimuose dalyvauti, jei ne abiejuose, tai bent viename, būtinai patartina. Vistiek, jei savų vaikų ir neturima. Kiekvienais metais pamatome tikrai gražių scenos vaizdėlių, ir mažųjų pipirų stengimasis save išreikšti vis dar suprantama, kad ir kiek lauzyta, lietuvių kalba būna neišpasakytai malonus.

Alfonsas Nakas

HARTFORD, CONN.

Vaziavome ir mes

Kai ką geresnio pamatai ar išgirsti, neiškenti ir kitiems nepasigyręs.

Ir mes su bičiuliais lapkričio 13 d. skubėjome prie Piličių Klubo, kur autobusai laukė vežti mus į New Yorką dalyvauti eisenoje į Jungtines Tautas. Buvo trys pilni autobusai, daug kas važiuojo savo automobiliais.

Lygiai 12 val. buvome prie Madison S. Garden. Salėje groja orkestras, blizga gražūs drabužiai. Ineša vėliavas, įžygiuoja tautinių šokių šokėjai, scenoje pasirodo 3 solistės, didingai skamba Amerikos ir Pabaltijo valstybių himnai, žavi tautiniai šokiai. Tiek šokėjų kartu šokant nedažnai tenka matyti.

Eisenai prasidėjus, dar greitai pasijudinome, nes iš salutinių gatvių vis nauji būriai su vėliavomis ir plakatais įsijungdavo. Daug jaunimo. Mes dar toli buvome nuo Jungt. Tautų, o ten jau kalbos, himnai.

Tai buvo diena, kurios niekada nepamiršiu.

Luckienė

BROOKLYN, N. Y.

Tūkstantis dolerių Balfui

Nežiūrint įvairių vajų ir rinkliavų, Brooklyno lietuviai per dešimt vajuos dienų suaukojo tūkstantį dolerių. Į 100-jo skyriaus laiską atsiliepė 99 tautiečiai. Pirmą šimtinę atsiuntė dr. A. Goeldnerienė ir prirašė: "Geriau duoti, negu prašyti."

50 dol. paaukojo kun. kleb. N. Pakalniškis.

Po \$25: dr. B. Didžpini-gaitis, dr. A. Starkus, D. Šulaitis, M. Molynas.

Po \$20: A. E. Vainius, J. Raščius, V. Milukas, B. A. Novickiai.

Po \$15: J. ir N. Valaičiai.

Po \$12: K. Miklas, J. Šal-kauskis.

Po \$10: N. Garliauskas, V. Augustinas, K. Motuzas, J. S. Mikelskiai, J. Užgirienė, A. R. Purai, J. Zukas, V. Lisauskas, S. Valkavičius, J. Narvydas, A. Grigaitis, A. V. Zikarai, dr. L. Plechavičius, kun. S. Raila, S. Garbanauškie, V. Steponis, kun. A. Račkauskas, Č. A. Kodaitis, kun. J. Pakalniškis, V. Stašinskas, dr. A. Gylis, V. Mačiūnas, J. Sukis, K. Siliūnas, St. Birutis, J. Vistartas, V. Lukas, A. P. Motekūnas, J. Alyta, A. Pumputis, J. Galminas.

Kiti aukojo po penkinę, retas mažiau.

Vajus tebetęsiamas, visus aukotojų aplankė Balfio siūnčiamas laiškanėšys: jis ir prašymus išnešioja ir reikalui esant, aukas priima (vokuose). Skyriaus valdybos nariai ir norėdami negalės aukotojų aplankyti.

K.L.J.

KUO RŪTA GIRIASI

Filmų aktorė Rūta Kilmonytė Miami Herald korespondentui tarp kitko papasakojusi:

"Aš gyvenu 26 kambarių namuose, kuriuose gyveno Rita Hayworth, kada ji buvo ištekejusi už Orson Welles. Aš dar turiu namus Palm Springs. Aš važiuoju Lincoln Continental ir geriu šampaną."

IŠ SAULĖTOS FLORIDOS

Mirė S. Einorienė

Sally Einorienė mirė, išgyvenusi 76 metus. Ji buvo neatlaidi kovotoja dėl Lietuvos laisvės, dosniai rėmė ją reikalą ir medžiagiškai.

Ji gimė Lietuvoje. Radvilskyje, atvykusi į JAV gyveno Chicagoje ir Indianoje, o prieš 11 metų atsikėlė į Miami. Ji priklausė Lietuvių Klubui, Moterų Klubui, Moterų Sąjungai ir kelioms amerikiečių draugijoms.

Gausūs būrys lietuvių susirinko paskutinį kartą atsisveikinti su brangia tautiete. Jos pelenai buvo nuvežti į Chicago Tautines Kapines ir padėti šalia jos vyro dr. Einorio.

Velionė paliko liūdinčią seserį Ursulę Bredienę ir anūkų Genevienę Dumpke su šeima.

Išėkis, miegoji, Amerikos žemėje. Mes, Tavo draugai, ilgai Tave minėsime, o Tavo artimiesiems reiškiamė gilia užuojautą.

Jau buvo pora banketų

Moterų Klubas pirmasis surengė puikų banketą. Jam sumaniai vadovavo pirm. Nellie Zeesienė.

Sandaros bankete tiems, kurie buvo užsisakę Sandarą Chicagoje ir Indianoje, o prieš 11 metų atsikėlė į Miami.

Programa nebūvo tvarkinga.

Aukojo žygiui į Jungtines

Tautas

Lietuvių Klubas susirinkime, kuriame buvo nominuoti kandidatai į valdybą, dr. Tamošaitis pasiūlė aukoti žygiui į Jungt. Tautas \$50. Pirmininkas kažkodėl lyg nenorėjo girdėti to pasiūlymo ir vis kišo kitus klausimus svarstyti. Tik V. Jankui griežtai pareikalavus, buvo balsuojama. Paskirta \$25.

Iš šiaurės sugrįžusi našlių karalienė Ona Nevickienė žygiui aukėjo \$10.

L. J. Stasiulis

SVARBU
DOVANOS ŠVENTĖMS
PER
PODAROGIFTS, INC.

220 PARK AVENUE SOUTH (kampas 18-tos g-vės)
NEW YORK, N. Y. 10003, telefonas 228-9547

SVENČIŲ SEZONUI, specialiu susitarimu su V/O VNESPOLYTORGU ir pagal tam tikrą patvarkymą, užtikrinamas LAIKU pristatymas užsakytų dovanų Jūsų giminėms U.S.S.R. tiesiog į namus.

Neatidėliokite rytojaus dienos. Aplanatykite mūsų parodinę salę, kurioje rasite pavyzdžius dovanoms. Pareikalaukite mūsų iliustruotą katalogą.

PASIRINKITE DOVANŲ SAVO GIMINĖMS:

Automobiliai, motociklai, dviračiai, šaldytuvai, skalbiamos mašinos, siuvamos mašinos, foto aparatai, radijo priimtuvai, transistoriniai muzik. bajorai, akordeonai, laikrodžiai ir kitos pramonės prekės ir išdirbiniai.

Ivairiausios rūšies gražūs audiniai ir kitokie rusų dirbiniai nepalyginamai žemom atpigintom kainom. Šalikai, orenburgiškos pūkinės ir vilnonės skaros, spalvoti užsisalų lininės staltiesės, minko ir natūralios karakulinės kepurės, kaproninės kojinės ir daug kitų prekių.

Didelis pasirinkimas maisto siuntinių, delikatesų ir kitų vyno-degintinės gaminių.

ATSIMINKITE: Jūsų dovanos be jokių primokėjimų, mūto ir neribotame kiekyje pristatomos giminėms užsakius firmoje:

PODAROGIFTS, INC.

Vienintelė Vnešpoyltorgo atstovybė Amerikoje
Jūsų dovanų užsakymams.

KAS GI YRA TAS MURKLYS?

Murklys yra neturtingos ūkininės Daugienės įnamis—apsukrus katinas. Daugienė turi ir daugiau visokių naminių—žvirblių, pelių, žiurkių. Ji turi šunį, jos kiemą kasdien lanko ir varna. Našlės Daugienės kieme ir jos mažame ūkelyje vyksta karas, sudaromos kariškos sąjungos, silpnai jungiasi prieš stiprų, diplomatai ieško talkininkų, kai kurie gyviai laikosi neutraliai, o stipresnis laimi, nors ir jam tenka priešų dantų ir aštrių snapų paragauti.

Murklys yra rašytojo A. Gledriaus apysaka jauniems skaitytojams. Bet ir suaugę neapsiriks pasiskaitę tos apysakos. Jos kalba graži, pasakojimas sklandus, ir visa apysaka dailininko Viktoro Simankevičiaus gausiai iliustruota. Tai gera dovana Kalėdų proga jauniems gimnazičiams ir pažįstamiems. Apysakos kaina \$1.80 su persiuntimu.

Užsakymus ir pinigus prašom siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

Iš pavergtos Lietuvos

SUSAUDĖ 4 ŽMONES

Keturi buvę prieš 24 metus Rokiškio komendantūros apsaugos kuopos eiliniai, po viešo proceso Rokišky, trukusio penkias dienas, nuo lapkričio 16 iki 20, buvo pasmerkti sušaudyti. Apeliuoti neleista.

Pasmerkti buvo: Klemenas Dagys, dabar 50 m. amžiaus, iki suėmimo buvęs mūrininkas Juodupėje, Rokiškio apskr.; Steponas Lašas, 52 m., dirbęs Moškėnų sovchoze, Rokiškio apskr.; Stasys Varnas, 51 m., šaltkalvis Kaune; Petras Strumskys, 50 m., stalius Pagėgių žirgynė.

Visi buvo kaltinami, kad 1941 m. liepos-rugsėjo mėn. būdami Rokiškio komendantūros kuopoje, dalyvavę masiniuose bolševikinio režimo bendrininkų ir žydų sušaudymuose Bajorų kaimo ir Antanošės dvaro laukuose.

Kaltinamųjų sušaudymu pasibaigęs procesas vyko pagal sovietinių teismų taisykles, paviršutiniškai panašias į visų civilizuotų teismų taisykles, tačiau iš esmės jisai buvo linčiško minios teismo pobūdžio.

Bylą nagrinėjo aukščiausio respublikinio teismo pirmininkas A. Likas iš Vilniaus, o kiti to tribunolo nariai buvo Rokiškio apylinkės tarybos vykdomojo komiteto pirmininkas S. Talius (valsčiaus viršaičio lygio pareigūnas ir Juodupės audinių fabriko audėja S. Butėnienė. Prokuroras buvo iš Vilniaus, vyriausias respublikinis prokuroras V. Galinaitis, Sovietų S-gos prokuroro skiriamas ir jam pavaldus. Prokurorui paremti dar buvo paskirtas ir Rokiškio vidurinės mokyklos direktorius A. Rudokas. Buvo ir 4 gynėjai: advokatai iš Vilniaus ir Panevėžio, tik jų gynimas, jei ir buvo ištartas, liko visiškai ignoruojamas. Vyriausias kaltintojas ir išankstinis teisėjas buvo Tiesos redaktorius S. Laurinaitis, kuris teisiamausios apkaltino ir nuteisė pačią pirmąją proceso dieną.

Byloje buvo minėtas vokiečių saugumo policijos viršininko Jaegerio raštas, kuriame pabrėžta, jog kalbamų žudymus Rokiškio apskrityje vykdė jo vadovaujami pareigūnai, kurių žinioje buvo ir 80 "buvusių lietuvių partizanų", dalyvavusių "darbo atlikime". Byloje tačiau nebuvo kreipiamas į tatus dėmesio. Komendantūros kuopos eiliniai buvo kaltinami, kaip savarankiškus nusikaltimus vykdytojai, be tyrinėjimo, koks buvo tikslas jų kiekvieno vaidmuo, tai yra, ar jie buvo savarankiškai nusikaltimo bendrininkai, ar to meto aplinkybių priverstiniai įrankiai. Teismas emė dėmesį tik stipriausią kaltinimą remiančius liudijimus, nors jie tebuvo su įsirdimu papasakoti atsiminimai apie tai, kas kaip buvo prieš 24 metus. Teismas niegi negiginėjo, kad jie buvo Rokiškio komendantūros kuopoje ir vienu ar kitu būdu buvo įtraukti į suimtyjų saugojimą ir net šaudymą. Tačiau jie neturėjo galimybės pasinaudoti jokiais įrodymais, koks buvo jų dalyvavimas. Nusikaltimą švelninančių aplinkybių įrodymai ne tik nesvarstyti, bet iš jų buvo iš anksto, dar toli prieš teismo sprendimą, viešai išsityciota. Procesas buvo keršto, o ne nešališko teismo pobūdžio.

Sovietinis tribunolas savo sprendimą parėmė 1961 m. Lietuvai primesto "LTSR baudžiamojo kodekso" 62 str. I dalim. Tai yra straipsnis, numatęs baudimą už "tėvynės išdavimą", būtent už Sovietų Sąjungos piliečių padarytą žalą Sovietų Sąjungos nepriklausomybei ar teritorijos neliečiamybei arba karinei galiai. 1941 m. buvo Rokiškio komendantūros kuopos kariai nebuvo (tarptautinės teisės požiūriu niekad ir netapo) Sovietų Sąjungos piliečiai, Sovietų Sąjunga niekad nebuvo jų "tėvynė", tad jie negalėjo Sovietų Sąjungos "išduoti". Jie niekuo nepalietė Sovietų S-gos teritorijos ir nedalyvavo veiksmuose prieš Sovietų S-gos karinę galią. Gyniba neįskėlė ir nedrįso nei paminėti, jog šiuo atveju galėjo būti tik kalba apie kitą kaltinimą, būtent, apie kaltinimą už tyčinį žudymą (105 to paties kodekso str.), kuris savo keliu turėjo būti atitinkamai ištirtas ir įrodytas.

Rokiškio procesas, kaip ir kiti šio pobūdžio procesai Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, buvo atsitiktiniams žmonėms pritaikytas politinio keršto aktas — tyčinis žudymas, papildytas prailgintomis, bet paviršutiniškai ir neteisininkiskai atliktomis teisminėmis apeigomis. (ELTA)

LIETUVISKOS KNYGOS RĖMEJAI

Stasys (Stanley) Norkus iš Montrelio paprašė skubiai atsitišti jam knygų už \$18.50, kurias jis norįs Kaledų proga padovanoti savo tėvui. Laišką jis rašo angliškai, atsiprašydamas, nemo-kas lietuviškai rašyti, bet mokąs skaityti.

J. Lukoševičius iš Anglijos užsisakė knygų už \$28. S. Sinkevičius iš New Britain, Conn., už \$18.50, V. Sūkis iš Melanchton, Ont., už \$11, J. K. Karazija iš Worcester, Mass., už \$9.50.

O jei tokių tautiečių, kurie nepagaili vieno kito dolerio lietuviškai knygai, būtų šimtai! Kas tada būtų! **ieškodami kalėdinių dovanų, atsiminkime, kad geriausia dovana — lietuviškas laikraštis ar knyga.**

JUS SAVE VEDATE Į PRAŽŪTĮ

Sen. Robert Kennedy lankė P. Amerikos valstybes. Aplankė jis ir cukrinių nendrių ūkį Brazilijoje. Nendrių kirtėjai dirba 6 dienas per savaitę ir per dieną uždirba mažiau kaip dolerį. Dvieju dienų uždarbį jie išleidžia priverstinai pirkti reikalingas prekes savininko krautuvėje.

Kennedy paklausė ūkio vedėją: "Ar jūs nesuprantate, kad šitaip elgdami patys vedate save į pražūtį?"

Senatorius patyrė, kad P. Amerikoje kas penktas valkas gauna maisto pagal JAV taisyklų maisto programą.

VLIKO nutarimai

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas New Yorke 1965 metų lapkričio 27 ir 28 dieną, apsvaustęs pranešimuose paliestus, su Lietuvos laisvės kova susijusius reiškinius ir klausimus, pareiškia:

1. Lietuvos laisvės kovos tikslas — visiškai Lietuvos valstybės politinės nepriklausomybės atstatymas.

2. Visiška politinė Lietuvos nepriklausomybė bus pasiekta, visoje Lietuvai priklausančioje teritorijoje atstatius Lietuvos respublikos suvereninių teisių vykdymą, sudarantį sąlygas laisvai demokratiškai reikštis tautos valiai Lietuvos valstybėje, ir pagrindą Lietuvos valstybei lygiateisiškai santykiuoti su visomis kitomis nepriklausomomis valstybėmis.

3. Lietuvos laisvės kovoje nėra vietos pripažinimui nei Lietuvai smurtu primesto sovietinės Rusijos suverenumo, nei prievarta įgyvendintos santvarkos bei administracijos teisėtumo. Todėl joks pasielgimas, reiškiąs svetimo suverenumo bei primestos santvarkos ir administracijos teisėtumo pripažinimą, nėra suderinamas su ištikimybe Lietuvos laisvės kovos tikslui.

4. Lietuvos inkorporacijos tarptautinis nepripažinimas yra svarbi Lietuvos laisvės kovos atrama.

5. Lietuvos laisvės kova yra visų pirma politinė kova, siekianti, kad tarptautinis Lietuvos Respublikos statusas nebūtų pažeistas, ir kad būtų suintensyvintas ir sustiprintas laisvojo pasaulio valstybių spaudimas į Sovietų Sąjungą — tiesiogiai ir per tarptautines institucijas, — verčiant ją vykdyti savo karo meto ir pokario politinius ir teisinius įsipareigojimus, taip pat ir tokius įsipareigojimus nepriklausomai Lietuvos Respublikai, ir atitraukti iš Lietuvos žemių savo karines pajėgas, administracijos ir komunistų partijos aparatus.

Peržvelgęs iš lietuvių visuomenės kilusius iniciatyvos pasireiškimus, s e i m a s:

1. Džiaugiasi jaunimo įnašu Lietuvos laisvinimui ir jo atliktais žygiais.

2. Teigiama vertina Kongresinės Akcijos Komiteto veiklą JAV Kongrese.

3. Sveikina lietuvių Enciklopedijos leidyklos užsimojimą išleisti lietuviškos enciklopediją anglų kalba ir skatina lietuvių visuomenę jį paremti.

4. Brangindamas kiekvieną Lietuvos laisvinimui tal-kinti skiriamą jėgą, mato gyvą reikalą, kad ir šalia Vliko kylanti tokia iniciatyva būtų suderinta su bendrąja Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto politika.

Seimas skatina Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą sudarančių politinių grupių ir kovos organizacijų vadovybes ateiti į pagalbą Tautos Fondui, telkiančiam lėšas Lietuvos laisvinimui, ir bendromis pastangomis su JAV lietuvių Bendruomene bei jos padaliniais, kur yra lietuvių, organizuoti nuolatinių aukotojų Tautos Fondui būrelius.

Seimas reiškia nuoširdžią padėką už glaudų bendradarbiavimą su Vliko vadovybe Lietuvos Diplomatinėi Tarnybai, Pasaulio lietuvių Bendruomenei ir jos kraštų valdyboms, o Amerikos lietuvių Tarybai už bendradarbiavimą ir lėšų telkimą.

Seimas, aukštai vertindamas atliktus darbus, reiškia padėką Vliko Tarybai, Vliko Valdybai bei jos bendradarbiams, Tautos Fondo Valdybai, jos talkininkams ir Tautos Fondo atstovybei Kanadoje.

Už visuomenės informavimą Seimas dėkoja visiems lietuvių laikraščiu ir radijo programų redaktoriams, vedėjams ir bendradarbiams, o visai lietuvių visuomenei — už dalyvavimą Lietuvos laisvės kovoje ir už jos rėmimą lėšomis.

Nutarimus dėl laisvųjų lietuvių santykiavimo su pavergtosios tėvynės lietuviams Seimas pavedė Vliko tarybai paskelbti vėliau.

(ELTA)

Ateina, ateina Dainų šventė

Lapkričio 17 d. Chicagoje, Gintaro svetainėje, susipažinimui ir pirmajam pasikalbėjimui susitiko JAV ir Kanados lietuvių III-sios Dainų šventės Komiteto nariai su spaudos žmonėmis, sudarančiais šios ateinančios šventės spaudos-informacijos komisiją.

III Dainų šventės Komiteto pirmininkas dr. Step. Biežis mielu žodžiu pradėjo pasikalbėjimą, pareiškdamas viltį, kad, visiems sutartinai ir nuoširdžiai dirbant, ir ši trečioji šventė bus tokia sėkminga, kaip ir pirmosios dvi, o gal ir dar sėkmingesnė. Jau yra užsiregistravę daug chorų ir vis dar registruojasi nauji.

Nauja šioje trečiojoje dainų šventėje bus tai, kad dalyvaus ir jaunuolių choras, kurį sudarys apie tūkstantis dainininkų. Jie turės savo atskirą repertuarą su šešiomis dainomis. Mišrus choras turės 15 dainų. Iš Kanados jau pranešta, kad po tam tikro persiorganizavimo šioje šventėje dalyvaus ir Toronto "Varpo" choras.

Komp. Br. Budriūnas Los Angeles jau baigia sukurti šiai šventei kantatą, kuri pavadinta "Tėviškės Namai". Kantatą diriguos pats kompozitorius Br. Budriūnas. Kantatos tekstą parašė poetas Bernardas Brazdžionis.

Vagys pavogė brangių dalykų iš Vatikano muziejiaus. Dalis jų surasta. Romos policijos vadovas varto surastą vieną seną rankraštį. Surasta ir šv. Stepono kariūna.

Šioje šventėje dirguos penki dirigantai: mišriam chorui 3. jaunuolių chorui 1 ir kantatai 1. Šeštasis bus garbės dirigentas.

Komitetas gavo įdomų laišką nuo kun. Justin Grubovskio, OFM, iš Binghamton, N.Y. Jis prašo atsitišti 30 repertuaro kopijų. Nė vienas jo vadovaujamo parapijos choro narys nėra buvęs nė vienoje iš įvykusių dviejų dainų švenčių. Dabar dalyvaus visi, ir ne kaip klausytojai, bet kaip dainininkai. Gali būti, kad šventėje dalyvaus ir Vasario 16 gimnazijos choras iš Vokietijos. Chorą parengti pasižadėjo vienas garsus vokiečių dirigentas, kuris ir pats nori dalyvauti šioje dainų šventėje.

Šioje dainų šventėje bus dar ir tas naujas, kad nebus jokių kalbų — nei ilgų, nei trumpų. "Kalbų šventei" joks repertuaras neruošiamas...

Pirmą kartą dainų šventėje dalyvaus Jer. Kačinsko vadovaujamas choras iš Bostono, Mass.

III dainų šventės metu Chicagoje įvyksta ir Pasaulio lietuvių Jaunimo kongresas, kuriame dalyvaus mūsų jaunimas iš viso pasaulio kraštų. Su vadovybe jau susitarta, kad dainų šventėje organizuotai dalyvaus ir visas kongresas su savo vėliavomis.

Jau sudarytos ir visos komisijos, kurios rūpinsis įvairiais šventės reikalais. Spaudos informacijos komisiją sudaro: A. Puzauskas, V. Račkauskas, P. Petrutis, H. Zemelis, F. Daukus ir ponis, St. Daunys, Vl. Butėnas, T. Antanaitis, St. Juškėnas, V. Kasniūnas, J. Šoliūnas, P. Stakauskas, Alb. Valentinas, A. Gintneris, J. Janušaitis, A. Nakas iš Detroito ir muz. A. Nakas ir Vl. Jakubėnas. Komisijos vadovas A. Puzauskas.

Meniškąją pusę tvarkys dail. Alg. Kurauskas. Šventės leidinį redaguos St. Daunys.

Pirmame pasitarime su spauda dalyvavo III Dainų šventės komiteto nariai — pirm. dr. St. Biežis, vicepirmininkai — J. Paštukas ir A. Šantaras, muzikinės dalies vadovas J. Zdanis ir kasininkas K. Dočkus.

Šis susitikimas praėjo gerai ir dvasioje.

Alb. V.

SLA RINKIMŲ REIKALU

Ši mėnesį SLA kuopos nominuos kandidatus į Vykdomąją Tarybą. Aš niekieno neprasome rekomenduoti nominuoti visus dabartinius tarybos narius: prezidentu Povilą Dargį, viceprez. Stasį Gegužį, sekr. Bertą Pivoriūnienę, izdo globėjais E. Mikužūtę ir S. Briedį, o daktaru kvotėju Steponą Biežį.

Juos visus pažįstu. Jie turi gerą patyrimą ilgus metus dirbdami SLA vadovybėje ir jiems pavestas pareigas gerai atlieka.

Tikiuosi, kad visi būsime sveiki ir pasimatysime seime Clevelande.

Kazys P. Deveikis,
301 kp. fin. sekr.

KITI SIŪLO

Gausus veikėjų komitetas, kurio atsiskaitymas buvo paskelbtas praeitame numery, siūlo nominuoti šiuos asmenis: prezidentu Povilą Dargį, vicepirm. Stasį Gegužį, sekr. Bertą Pivoriūnienę, izd. Euphrosiną Mikužūtę, izdo globėjais Steponą Briedį, gyd. kvotėju dr. Steponą Biežį.

"Naujienos" siūlo tuos pačius asmenis, išskyrus gyd. kvotėją, kuriuo siūlo dr. Petrą Zalatorį. Į izdo globėjus, be St. Briedžio, siūlo dar Josephinę Milerūtę.

KADA MIRĖ BORISAS MELNGAILIS?

Keleivio Nr. 47 pranešime apie Austrijos sostinėje gyvenusio Boriso Melngailio mirtį įsibrovė korektūros klaida. Jis mirė ne balandžio 30 d., bet lapkričio 20 dieną.

LAIKRAŠTIS VISŲ IR VISIEMS —

Nepriklausoma LIETUVA

kas savaitę duoda politines, kultūrinės ir visuomenines apžvalgas, mokslo žinias, modernų sveikatos skyrių, kino naujienas, bėgamąją lietuviškąją kroniką, geriausius romanus, vaizduojančius gyvenimą Lietuvoje, labai daug aktualių iliustracijų ir tt. Laikraštį apsimoka prenumeruoti.

Naujiems prenumeratoriams visus metus laikraštis siunčiamas už pusę kainos, kuri Amerikoje kaštuoja \$5.50.

Adresas:
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA
7722 George Street, LaSalle—Montreal, Canada.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su puse milono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10.000.00.

SLA—jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — **Endowment Insurance**, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudos tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudos mokeskis \$2.00 į metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonij. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:
Lithuanian Alliance of America
307 West 36th Street, New York, N.Y. 10001

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Zdravstviui, Maik!
— Ar tėvas jau rusiskai mokiniš? — Reikia mokytis, Maiki, ba negali žinoti, kas iš to šumo išeis. Gal visiems reikės mokytis ruskai.
— Apie kokį "šumą" tėvas kalbi?
— Aš kalbu apie tą durną komunistų žygį į Vašingtoną. Juk tu turi apie tai žinoti iš gazetų.
— Taip, tėve, laikraščiuose tas žygis buvo plačiai aprašytas, bet kai tėvas laikraščių neskaitai, tai ir nežinai ką kalbi.
— Nu, ar aš ne teisybę sakau?
— Toli nuo teisybės.
— Kodėl?
— Visų pirma todėl, tėve, kad tas žygis nebuvo komunistų. Jį organizavo Amerikos inteligentijos organizacijos, įvairių universitetų ir kolegijų studentai, profesoriai, rašytojai ir pažangūs visuomenininkai. Taigi klysti sakydamas, kad tai buvo komunistų žygis. Ir dar labiau klysti, kai sakai, kad tai buvo "durnas" darbas.
— O irait, o kaip tu tokį darbą vadini?
— Aš sakau, kad tai buvo kilnus ir reikalingas protestas prieš nepateisinamą karą!
— Tai ką, ar tu nenori Amerikos ginti?
— Tėve, jei mūsų Amerika būtų užpulta, tai aš palikčiau mokslą, padėčiau į šalį savo knygą, o paimčiau šautuvą ir ečiau užpuoliku šaudyti. Bet mūsų Amerika juk nėra užpulta. Ir niekas nemano jos užpulti. Tai koks gali būti pateisinimas, koks reikalas plaukti 10,000 mylių į Vietnamą ir šaudyti, bombarduoti jo gyventojus, kurie mums nieko blogo nėra padarę?
— Džiusta minut, Maik! Ant šito punkto tu turi didelį mistiką. Vietnamo žmonių Amerika nešauda ir ne bombarduoja, ale gina juos nuo komunistų užpuolimo. Jessa!
— O kas yra tie bombarduojami komunistai? Ar jie ne Vietnamo gyventojai?
— Maiki, tu turėtum šitą

biznį žinoti geriau už mane, ale matau, kad nežinai, tai aš tau išvirozysiu, kaip yra. Matai, tenai yra du Vietnamai — vienas geras, o kitas komunistų. Taigi, kai tą gerąjį Vietnamą komunistai užpuolė, tai Amerika turėjo eiti jo ginti. Tai vot, kaip yra.
— Ne visai taip, tėve. Abiejų Vietnamų gyventojai yra tos pačios tautos ir tos pačios tikybės žmonės ir vieni prieš kitus nieko neturi. Jie norėtų gyventi krūvoje. Prieš keliolika metų prancūzai buvo įkūrę tenai savo koloniją, vadinamą Indokinija, bet gyventojai prieš juos sukilo. Karas buvo ilgas, ir Vietnamo komunistai prancūzus nuveikė. Tam karui užbaigti Ženevoje buvo suaukta tarptautinė konferencija, kuri 1954 metais nutarė abudu Vietnamu suvienyti į vieną valstybę. Tuo tikslu turėjo būti padaryti visuotiniai balsavimai. Bet Pietų Vietnamo diktatorius Ngo Diem tą Ženevos nutarimą paniekino ir neleido balsavimų daryti. Dėl to prieš jį kilo revoliucija. Protestuodami prieš jį budistai kunigai pradėjo viešai degtintis. Ir Pietų Vietnamas nebūtų galėjęs ilgai išsilaikyti, bet mūsų prezidentas Eisenhoweris pasiūlė jam ekonominę pagalbą, apie 200 milijonų dolerių kasmet, neskaityt ginklų jo armijai, ir nusiuntė būrį kariškių, kad padėtų suorganizuoti armiją. Gavęs tokių sustiprinimų, diktatorius Diem pasidarė dar žiauresnis savo žmonėms. Jis turėjo dar du brolius, policijos viršininką ir arkivyskupą. Visi trys buvo Romos katalikai. Jų despotizmas pasipiktino net kai kurie jo paties kariškiai; jie du diktatūros šulius suėmė ir nužudė, o trečias, arkivyskupas, pabėgo Romon. Amerikiečiai tada sudarė naują generolų valdžią, bet kai ji jų nenorėjo klausyti, tai taip pat buvo nuversta. Per pusantų metų apie 10 valdžių buvo pastatyta ir nuversta. Kraštas buvo demoralizuotas, ir armija nieko neveikė. Bet kai Amerika e-

Keletas pastabų iš kelionės po Europą

DR. B. MATULIONIS

(Tęsinys)

Rašydamas savo atsitiktines pastabas iš V. Vokietijos kultūrinio gyvenimo, dar keletą smulkesnių dalykų norėčiau paminėti.

Knyga ir šalies kultūra — du neatskiriami dalykai. Kur nėra knygos, ten dvasinis skurdas ir alkanas kultūrinis gyvenimas. Čia pas mus Amerikoje, bevaikšiodams miesto gatvėmis, nedažnai pamatysi knygų ir spaudos krautuvę; ten gi, V. Vokietijoje, netik didmiesčiuose, bet ir mažuose miesteliuose knygų krautuvė netrūksta.

Kitas turis didelės kultūrinės reikšmės veiksnys tai radijas ir televizija. Šis galingas technikos įrankis pas mus pasidarė visai laukinis: jis atsidūrė neatsakingų privačių biznierių rankose, kuriems ne švietimas, ne kultūros kėlimas, o tik pinigai terūpi. Ar galima ramiai ir susikaupus pas mus pasiklausyti žinių ar geresnės muzikos, kai jūliai kas pora minučių programą pertraukia įkryrus komerciniai skelbimai? Ypatingai bloga su televizijos programa.

Mano akimis žiūrint, mūsų amerikiečių televizija, nuolat paliekant labai negausias išimtis, tai mūsų pačių ir mūsų vaikų brangaus laiko nuolatinis vagis; vagis, kurį mes savo pinigais nusiperkame ir savo bute į garbingą vietą pastatome.

V. Vokietijoje radijo ir televizijos programą prižiūri ir tvarko švietimo ministerija. Tam darbu švietimo ministerijai skiria prityrusius mokytojus, pedagogus. Ir ten, aišku, esti skelbimų, bet tie skelbimai nėra laukiniai; jie tvarkomi, jie neįsibrauna nei į žinias, nei į paskaitas, nei į koncertinės programos dalį, bet turi sau atskirai paskirtą laiką.

mė siųsti į Pietų Vietnamą savo karo pajėgų, tai tada Šiaurės Vietnamas pradėjo tenai remti revoliucionierius. Tai va, tėve, kaip iš tikrųjų yra. Amerikos inteligentija visa tai mano ir todėl protestuoja. Ir pats prezidentas Johnsonas mato, kad tie protestai teisingi, nes jis jų nesmerkia. Priešingai, protesto žygį į Washingtoną jis viešai pateisino. Girdi, pas mus yra pilna demokratija, ir žmonės turi teisę viešai pasakyti, ką jie jaučia. Už tai ponui Johnsonui priklauso daug kredito. Sovietų valdžios opozicija negalėtų tokio žygio į Maskvą įvykdyti.

— Nu, jeigu taip, tai gali būti, kad tas žygis į Vašingtoną buvo reikalingas. Gazietos rašo, kad prie Baltųjų Rūmų susirinko 25,000 žmonių su visokiomis flagėmis.

— Buvo daugiau, tėve. Žygio rengėjai mano, kad galėjo būti tarp 40,000 ir 50,000 žmonių.

— Tai visgi šmotas svieto, Maiki. Suprantama, jauni žmonės nenori į karą, kai niekas mus neužpuola.

Visoje programoje nerasi tokių dalykų, kurie darytų blogą įtaką jaunimui. Man dar tebesant Bremene, buvo prie dviejų esamų televizijos bangų (kanalų) pridėta trečia televizijos stotis, skirta vien mokslo žinioms skleisti. Tai lyg liaudies universitetas, kuris turės didžiausią ir skaitlingiausią auditoriją. Aišku, programa bus švietimo ministerijos tvarkoma.

Bremene man pačiam teko keletą kartų po porą valandų pasėdėti prie televizijos. Netik televizijos technika buvo labai gera, bet ir pati programa buvo įdomi ir tikrai naudinga.

Eidamas į savo atsiminimų galą, norėčiau dar paminėti vieną smulkmeną, kuri nieko bendro neturi su vokiečių kultūrinio gyvenimu, bet labai būdinga vokiečių tvarkingumui ir rūpestingumui.

Nuolat skaitome ar girdime apie mūsų bankų apipilešimus. Niekur nemaciau, kad bankų kasininkai-ės kaip nors būtų apsaugoti. Maniau, kad taip reikia ir kitaip negalima. Klydau. V. Vokietijoje ką kita pamaciau.

Perku bilietus teatre. Kasininkė sėdi už aklaui uždarytos sienos; priešais ją didelis langas, bet visas langas uždengtas labai storu stiklu; virš kasininkės galvos stiklas turi apvalią skylę, į kurią įmontuotas mikrofonas; iš abiejų to lango pusių įtaisyta po garsintuvą. Puikiai galima su kasininke susikalbėti. Pačioje palangėje metalinis prietaisas pinigams ar parduodamiems bilietams įdėti. Šitą prietaisą sukelioji gali tik kasininkė ir savo puse. Na, ir pabandyk tokią kasininkę ginklu pagrasinti, jeigu ji nesutiktų kasos pinigų atiduoti. Kasininkė matai, su ja kalbiesi, bet ji nepaliečiama, nepasiekiamas, nebent karišką karabiną atsinešum.

(Bus daugiau)

ATSIUNTE PAMINĖTI

Kalėdiniai atvirukai, 15 atvirukų su vokais, kaina \$1.00. Išleido "Draugo" leidykla Chicagoje.

Claude McClure (kairėje) ir serž. George Smith pernai pateko į komunistų nelaisvę Vietname. Komunistai pranešė, kad juos paleidžia kaip "dovana" už taikos demonstraciją Washingtone lapkričio 27 d.

Lietuvių protestas

Amerikos lenkų draugiskasis žodis "karūnos broliams"

Chicagos lenkų dienraštis "Dziennik Chicagowski" atspausdino Detroito leidžiamą lenkų "Dziennik Polski" straipsnį, pavadintą "PROTES LITWINOW". Čia jo ištisas vertimas:

"Nedidelė yra lietuvių grupė Amerikoje. Nedidelė skaiciumi yra ir pati Lietuva, jei lyginti su kitomis; iki to paties laipsnio negalima lyginti nei Lietuvos, nei lietuvių, kai kalbama apie istorinę praeitį. Maža Lietuva suvaidino svarbiausią vaidmenį, nes mokėjo per ilgus amžius atsispirti vokiečiams ir Rusijai, kad lygiai dabar, dvidešimto amžiaus, kristų po jos batų.

"Kriste krito, bet nežuvo, nes lietuvių gyvena ir kovoją. Tai yra Dovydo kova su Galiotu, kurs Jungtinių Tautų teritorijoje visa gerklė rėkia, kad nori taikos, bet skriaudžia kitus. Nes Rusijai tatau yra leistina daryti. Jos supratimu, stiprusis visuomet yra teisingas...

"Su tuo kaip tik ir nesutinka Lietuva, nesutinka Latvija ir nesutinka Estija. Ir kaip tik šią savaitę Lietuvos Nepriklausomybei Gražinti Komitetas organizuoja New Yorke didelę manifestaciją, pavadintą Lietuvių, latvių ir estų laisvės masiniu mitingu (Rally). Tas didelis žygis organizuotas tikslu protestuoti prieš tų trijų kraštų pavergimą, sovietų sovietų kariuomenei įsilaužus į Pabaltijo kraštus, kurie nuo to laisvės nebematė.

"Vienas didžiausių po Katyno nusikaltimų yra baltų išgabenimas į Rusijos gilumas, kur šimtai tūkstančių jų buvo pražudyti. Kai Katyne žudė lenkų inteligentijos žiedus, tai Lietuvos.

Latvijos ir Estijos atveju Maskva pritaikė kiekvieno dešimtojo egzekuciją, kurios pasekmė buvo tolimesnis baisaus teroro veiksmas.

"Šiandien tie trys kraštai yra marionetės, kai kalba apie jų valdžias, bet pačios tautos nepasidavė. Jų neapykanta rusams yra tokia didelė, jog patys rusai ten jaučiasi kaip nepakenčiami įsilaužėliai. Prieš keletą metų vienas sovietų rašytojas, pasislėpęs pseudonimu, parašė, esą, "jei Rusija turėtų nors truputį savigarbos, ji nė valandos nepasileiktų Pabaltijo kraštuose". Aišku, Rusija jokios savigarbos neturi.

"Dėl to lietuvių, estai ir latviai kaip tik ir eina šią savaitę prie Jungtinių Tautų šaukti, kad duotų jų kraštams laisvę. Nes duoda laisvę laukiniams, nepasireiškusiomis ir necivilizuotoms tautelėms, net padermėms, tuo tarpu kai senos kultūros kraštai, kurie niekuomet negrėsė, nors ir galėjo, pasaulio taikai, šiandien dejuoja nelaisvėje.

"Pabaltijo kraštai tebe-traktuojami taip pat, kaip prieš 25 metus juos pagrobė. Retai kam iš ten pasieka išvažiuoti, nes viskas yra anapus komunistų kardono. Tenai geležinė uždanga viešpatuoja pilna to žodžio prasme.

"Kokie gali būti rezultatai tos didelės demonstracijos, kuriai vadovauja lietuvių, nes jų iniciatyva ji buvo suorganizuota? Aišku, Lietuva. Latvija ir Estija nepriklausomybės sekančią dieną negaus. Tačiau čia yra kaltinimas, kad po 25 metų iš-

Nukelta į 7 psl.

Ar skaitei šias knygas?

VIENŲ VIENI dvidešimt penkerių metų rezistencijoje Parašė N. E. Sūduvis, 424 psl., aiškiai pavaizduojama, kaip lietuviai priešinosi vokiečių okupantams, kaip priešinosi ir tebesipriešina komunistų okupacijai, kaina \$4.

ALIK ASARAS MASKVOJE, Earboros Armonienės atsiminimai iš Sibiro tremties kentėjimų, surašyti Algirdo J. Nasvyčio, 253 psl., kaina \$3.00.

VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS (Juozo Adomaičio-Dėdės Serno gyvenimo bruožai), parašė Antanas Rūkas, 206 psl., kaina \$2.00.

LIETUVIAIS ESAME MES GIMĘ, lietuvių dainynas, 100 dainų su gaidom dainavimui ir pianinui, sudarė Juozas Zilevičius, kaina \$4.50.

GYVENIMO VINGIAIS, dr. Paulinos Kalvaitytės-Karvelienės įdomūs atsiminimai, 360 psl., kaina \$3.50.

PLAUK, MANO LAIVELI, Petro Segato eilėrašciai, 111 psl., kaina... \$2.00.

SVENTADIENIS UZ MIEŠTO, Marius Katiliškio 17 aovelų, kama \$5.00.

VYNUOGĖS IR KAKTUSAI, Julijos Svabaitės eilėraščių rinkinys, 96 psl., kaina \$2.00.

SIDABRINIS KAMANOS, Kazio Bradūno eilėraščių premijuotas rinkinys, 94 psl., kaina \$2.

AUKOS TAURE, Kasio Santvaro 5-ji eilėraščių knyga, 150 puslapių, gražiai prista, kaina... \$2.50.

KATRYNA, Sally Salmien, garsios svečių rašytojos romanai, 291 psl., kaina \$5.00.

ANĖVĖŽYS, didžiausia knyga apie tą miestą ir apylinkę, 430 psl. kaina \$6.50.

RUDENS SAPNAI, Kotrynos Grigaitytės eilėrašciai, premijuota knyga, 80 psl., kaina \$2.00.

ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, parašė Petronėlė Liudžiuvienė, 88 psl. kaina... \$1.00.

KASTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liudžius, 246 puslapiai, kaina... \$3.00.

URKLYS, A. Giedriaus graži apysaka jaunimui, 130 psl., kaina... \$1.80.

NIENISI MEDŽIAI, romanai, parašė Aloyzas Baronas, 117 psl., kaina \$1.50.

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ STATANT, Rapolo Skipicio atsiminimai, 440 psl., kaina... \$5.00.

TUŽŲ KLUBAS, Astano Tuho 11 novelių, 196 psl., kaina... \$3.00.

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA, 215 psl., kieti viršeliai, kaina... \$3.50.

VEIDU PRIE ŽEMES, parašė Kotryn aGrigaitytė, 13 novelių, 204 psl., kaina \$2.00.

Tas knygas galima gauti keleivio administracijoje:

So. Boston 27, Mass.
636 E. Broadway,

Kaip žinoma, ir Prancūzija paleido į erdvę savo satelitą. Jį matome dešinėje, o kairėje laikraščiai pranešimus apie tą įvykį.

MOTERŲ SKYRIUS

Partizanai už geležinės uždangos

(Tęsinys)

BŪDININKŲ KAUTYNĖS

Didelius nustolius bolševikų NKGB pajėgos patyrė iš partizanų būdininkuose. Kaime bevišintiesiems partizanams buvo pranešta, kad į juos artėja gausios priešų pajėgos. Partizanai pasitraukė į pamiškę ir įsitvirtino apkasuose. Aštuoniasdešimties vyrų daliniui vadovavo Briedis. Ginkluoti su viršum dvidešimčia kulkosvaidžių, jie išsidėstė pusantro kilometro ruože ir nesijaudindami laukė priartėjančio priešo. Bolševikai, matyt, neturėdami tikslų žinių, kur partizanai laikėsi, prie jų važiuojo mašinomis keliu. Kada visame partizanų išsidėsčiusiame plote jau radosi mašinos, jie atidarė ugnį. Keliasdešimt bolševikų nespėjo nei iš mašin iššokti. Likę gyvi išsiveržė iš mašinų, išsidėstė vilnėmis ir puolė įsitvirtinusius partizanus, rėkdamai — "ura". Nežiūrint kad bolševikų jėgos ir buvo kelis kartus gausesnės, partizanai nesijaudindami skynė vilnį po vilnės, o jas pakeitė naujos. Su trumpomis pertraukomis puolimas ėjo kelias valandas, bolševikams nestengiant pakrikdyti partizanų, ar įsilaužti į jų apkasus.

Į pavakari bolševikai, įsitikinę savo puolimo nesekmingumu, dalį jėgų permetė į kitą miško pusę, kuri partizanų nebuvo saugoma. Šie bolševikai, jau gerokai pritemus, partizanų pozicijas pasiekė iš užnugario. Tai pajutę partizanai, prisidėdami tamsa, pasitraukė pro spragas, padarytas bolševikų persigrupavimo metu. Šios kautynės partizanams kainavo tik vieną auką — perširdama sužeistuosius, krito nuo priešo šūvių sanitarė Marytė. Bolševikų nuostoliai siekė su viršum šimtą karių.

Tik kelioms dienoms praslinkus po Būdininkų kautynių, netikėtai užjojęs ant pasaluojančių enkavedistų, žuvo dalinio vadas Briedis. Toliau daliniui vadovauti buvo išrinktas Dešinys. Šiuo metu besikeičiančio gyvenimo sąlygos padiktavo naujus uždavinius partizanams. Be kitų, iki šiol egzistavusių grynai karinio-partizaninio pobūdžio uždavinių, atsirado visa eilė organizacinių. Tam tikslui dalinio štabe atsirado organizacinis skyrius, kurio viršininku buvo Šiaurys.

DEGIMŲ KAUTYNĖS

Po naujo persitvarkymo birželio 11 dieną Geležinio Vilko pagrindinės pajėgos turėjo didesnes kautynes Klebiškio miške.

Kairiajame Jesios krante, prie Kukoriškės tilto esančiose pievose, penki kautynių skyriai buvo apmokomi tankinės rikiuotės. Apie 4 val. po pietų iš Skerdupės palaukės sargybos postų buvo gautas pranešimas apie pastebėtą didelės priešų pajėgas, besartinančias iš Pajesio. Po trumpos pertraukos panašaus pranešimo susilaukta ir iš N. Klebiškio palaukės, kur enkavedistai traukė Klebiškio miško link nuo šilavoto.

Partizanai skubiai persimetė per Kukoriškės tiltą į dešinįjį Jesios krantą ir, išdėstę savo pajėgas, pasiruošė kautynėms. Pirmasis skyrius, vadovaujamas paties vado Dešinio, ir antrasis, vadovaujamas Uosio, įsitvirtino abiejose Kukoriškės tilto pusėse esančiuose apkasuose, prieš save turėdami puikiai apšaudomas išsitiesusias pievas. Abu skyrius krito tik keliukas, kuris vedė į Pajesį ir į Skerdupę. Šiuo keliu buvo tikimasi atvyksiant priešo pajėgas.

Trečias skyrius, vadovaujamas Kareivio, užėmė poziciją kairiajame sparne, palaikydamas ryšį su pirmuoju skyriumi, ir turėjo uždavinį saugoti kelią, vedantį iš N. Klebiškio į Čepeliškės. Ketvirtas skyrius įsitaisė dešiniame sparne, palaikydamas ryšį su antruoju, turėdamas uždavinį saugoti priešų galimą prasiveržimą iš Pajesio — dešiniojo Jesios kranto. Penktas skyrius, vadovaujamas Dautarto, įsitvirtino prie Vilko sodybos, turėdamas pas save dalinio sanitarinę tarnybą ir saugodamas kelią iš Čepeliškės.

(Bus daugiau).

Keleivio prenumerata - gera dovana visokiomis progomis

Ben. Rutkūnas

PIŪTIS

Aukso tiesiai barai.
Plačius pradalgis varai,
kol už lauko, už miškų
nusės saulė. Bus tyku.
Kelsis rūkas duburiuos.
Žvaigždėm skliautas žiburiuos.
Išsikiš delfia ragu —
Bus vaisku. Kvapu. Svaigu.
Miegas žemę užliūliuos.
Niegas bitės aviliuos.
Kvėpės soduos obuoliai
ir tylės visi keliai —
Tik griežlė nemiga viena,
kol išauš nauja diena.
Vėjui jaus sujūruos.
Dalgiai sužvangs baruos —

Pagal progą ir gelės

Mes, rodos, visos labai mėgstame geles ir džiamgiamės, kai jų gauname iš bičiulių, gerbėjų bei pažįtamų. Mes pačios irgi dažnai perkam ar skinom savo sode geles kam nors padovanoti. Bet kartais mes susimąstome: kokias geles man ranešti Marytei jos gimimo dieną arba dėdei Juozui jo tarnybos 25 metų jubiliejus proga?

Gimimo ir krikštynų proga įprasta dovanoti berniukams šviesiai mėlynos mažytės astros bei kitos mėlynos mažos gėlytės su geltonomis rožėmis. Mergaitėms — ružavos mažos astros su ružavomis bei šviesiai raudonomis rožėmis.

Gimimo bei vardadienio proga gražu padovanoti puokštę raudonų rožių su baltomis margaritomis ir įvairiais žalumynais.

Sužadėtuvių progomis galima padovanoti žemą vazą su karališkomis lelijomis, gvazdikais, oranžinių ir geltonų rožių, ugninių lelijų su tamsiai raudonais gvazdikais puokštę.

Vestuvių proga dovanai tinka vijoklinės raudonos rožės, karališkos lelijos, gvazdikai su lila astromis arba graži gelė vazone.

Jeigu jūs einate aplankyti ligonio, tai nereikia nešti stipriai kvėpiančių bei "įskilmingų" gėlių. Čia tinka mažai įvairių spalvų gėlių puokštė — irisai bei maži gladiolai.

Jubiliejų progomis geriausiai tinka įvairių gėlių pintinė — lelijos, dideli gladiolai, agunos, margaritos bei astrai.

Gėlės visuomet yra graži ir švelni dovana, jeigu trupučiui pagalvosime, kokias, kada ir kaip jas dovanoti. Tai gali būti nebrangi ir nepigė, bet ir oficiali, ir neutrali, ir net "šalta" dovana.

Štai Jums, gerbiamoji Ponia, gvazdikai! Bet penki. Ne keturi ir ne šeši, bet penki — kaip pridera. Ir, žinoma, ne raudoni, kad ką nors nepagalvotum... Trys balti, du ružavi ir viena šaka esparagų žalumvru. Tai bus visiškai korektiškai.

Sekantis svečias "įvelka" kažką didelį, į laikraštį įvyniotą. Tiksliai pagalvokite — į laikraštį!! Šiurpulys perbėga per šeiminkės kūną. Ji

Anna Sprong Hitz dukte dingo prieš 18 mėnesių. Buvo pasklidę gandų, kad dukte iš Venecuelos motinai parašė laišką ir pasigyrė turinti vaiką, bet motina tą žinią užginčijo.

net negali pasakyti, dėl ko tas šiurpulys. Gal dėl smalsumo: kas gali tenai būti? Jau tikrai ne penki, kaip tinka, gvazdikai. Arba gal nuo to, kad ... į laikraštį! Ir tai jos gimimo dieną! Pusiau susiraukusi, pusiau šypsodama ji žiūri, kaip svečias atsisargiai išvynioja tą dovaną, nuima laikraštį. Ir tada netikėtai ji ir svečias su gvazdikais, bet ir kiti esantieji svečiai bei šeimos nariai vienas balsiai sušunka: "O kaip įdomu! Kaip gražiai sugalvota!"

Tikrai, tai yra "sugalvojimas". Tas bičiulis svečias nėjo į gėlių krautuvę nupirkti tam paruoštų gėlių, bet pats padarė iš šakų, žalumynų, samanų, įvairių gėlyčių ir raudonų erskėtvaisių menišką ir neįprastą kūrinį.

Aišku, ne visi taip moka ir linkę daryti. Tai džiamgiamės ir iš krautuvės gėlių dovanėlemis, kad jos tiksliai eity į širdies. Tai yra svarbiausia.

V. Čekauskienė

Teisės patarimai

Advokatė M. Šveikauskienė sutiko atsakyti į Keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šiuo adresu:

M. Šveikauskas, Attorney at Law,
8 Belgrade Ave., Roslindale,
Boston, Mass. 02131.

Klausimas

Prieš 5 metus pirkome namus. Nenorėjome užsitraukti paskolos iš banko, nes procentai aukšti ir reikia beveik dvigubai už paskolintus pinigus sumokėti. Mes pasiskolinome 9 tūkstančius dolerių iš gero draugo, kuriam mokėjome palūkanų keturis procentus. Viskas ėjo sklandžiai, kol susirgo žmona. Dėl didelių gydymo išlaidų negalėjau sumokėti visos metinės sumos, ir prasidėjo tarp mūsų ir mūsų prieteliaus visokie nesupratimai. Žmonai pasveikus, tas mūsų prietelius pradėjo reikalauti jam sumokėti visą likusią sumą likusios skolos. Pasitarę su žmona, nutarėme pasiskolinti iš banko ir likviduoti skolą tam taip vadinamam prieteliui. Skolos tada buvo likę tik 4 tūkstančiai dolerių. Susitarėme, kad jis priims 3 tūkstančius dolerių ir skaitys visą šitą nelemtą reikalą užbaigtu.

Isivaizduok Tamstą mūsų nusteibimą, kai mes gavome laišką iš to prieteliaus advokato, kad aš esu skolingas tam žmogui tūkstantį dolerių, kuriuos jis reikalauja tučtuojau užmokėti, kitaip, girdi, tuoj mane patrauks į teismą. Jei nebūtų sutikęs priimti tuos tris tūkstančius kaip skolos likvidavimą, aš nebūčiau lindęs į skolą bankui už aukštesnius procentus.

O dabar sutiko ir neturi gėdos dar per advokatą pinigų reikalauti.

Prašau man pasakyti, ar gali iš manęs reikalauti tūkstančio dolerių, nepaisant susitarimo.

D.P.

Massachusetts

Atsakymas

Mūsų įstatymai šiuo reikalu yra tokie: jei skolos suma yra "nustatyta" ir "neginčijama" (liquidated and not disputed) ir laikas, nustatytas skolai grąžinti, "praėjo" (when debt due), tada skolintojas, gavęs dalį tos skolos, gali reikalauti iš skolininko likusią skolos sumą, nors ir žadėjo priimti dalį skolos visai skolai apmokėti. Pavyzdžiui: jeigu Tamsta pasiskolinai tam tikrą sumą, kuri turi būti sumokėta tam tikru laiku, skolintojas, priėmęs dalį skolos ir žadėjęs tą daliną apmokėjimą skaityti visos skolos likvidacija, gali reikalauti iš Tamstos sumokėti likusią skolos sumą. Faktas, kad jis žadėjo likusios sumos nereikalauti, nieko nereikia, nes pagal įstatymus tas jo pažadas buvo duotas "veltui" (without consideration).

Tačiau, jei terminas skolai apmokėti dar nebuvo praėjęs, o skolininkas susi-

taria su skolintoju likviduoti visą skolą prieš terminą, tada skolintojas, sutikęs priimti pinigų ir pažadėjęs, kad ši suma priimama visai skolai likviduoti, **negali** reikalauti likusios skolos sumos, nes skolininkas neturėjo "pareigos" apmokėti skolą, terminui dar nepraėjus.

Patarčiau Tamstai pasikalbėti su vietiniu advokatu. Kai Tamsta papasakos jam smulkiai visą reikalą, jis pasiteiraus iš Tamstos visokių galimų detalių ir aplinkybių, apie kurias Tamsta nei pagalvoti nepagalvoji. Kartais tokia klientui "nėsvarbi" atrodanti detalė gali pakeisti visą rezultatą.

KAIP DAŽYTI KAMBARIUS

Yra įrodyta, kad spalvos veikia ne tik žmogaus nuotaiką, bet ir darbingumą. Sienoms, luboms ir durims patariama šviesios spalvos, kuriose vyrautų mėlynas, geltonas, raudonas arba oranžinis atspalviai.

Jei kambario plotas yra artimas kvadratai, tai sienos dažomos viena spalva, o lubos baltai. Jei kambarys nedidelis ir jo aukštis 8-9 pėdos, tai sienas ir lubas patariama dažyti viena spalva. Tada kambarys atrodys didesnis.

Siauras kambarys atrodys platesnis, jei priešingos siauros sienos bus nudažytos tamsiau negu ilgosios sienos.

Ypač virtuvei reikalingos šviesios spalvos, nes čia moters praleidžia daugiausia laiko. Grindims tinka žalia, geltonai žalia, mėlynai žalia, pilkai mėlyna spalva. Vengtinios ryškiai raudona, oranžinė, ryškiai geltona, ryškiai violetinė spalvos, nes jos erzina akį ir išsklaido dėmesį.

1966 METŲ "KELEIVIO"

KALENDORIUS

jau siunčiamas užsisakiusiems

Redagavo Stasys Michelsonas

Kaip ir kasmet, kalendoriuje yra svarbių ir įdomių skaitymų, informacijų, eilių, juokų ir patarimų.

Kalendorių galima užsisakyti kartu su Keleivio prenumerata arba atskirai. Kalendoriaus kaina 95 centai.

PERNAI PASIVELINUSIEJI UŽSISAKYTI KALENDORIAUS NEGAVO, TODEL SIEMET UŽSISAKYTI NEPASIVELINKITE!

Kalendoriaus užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway — — South Boston, Mass. 02127

Aktorė Cindy Robbins ir dainininkas Tommy Leonetti piausto vedybinį tortą.

Seržanto George Smith motina meldžiasi, išgirdusi, kad jos sūnų komunistai paleis iš nelaisvės.

Vietinės žinios

DARIAUS LAPINSKO KONCERTAS BOSTONE

Kaip žinome, dar neseniai buvo surengti mūsų jaunų kompozitoriaus Dariaus Lapinsko modernios muzikinės kūrybos gerai pavykę koncertai New Yorke ir Chicagoje. Dabar bostoniečiai šio jauno talento ir savos kolonijos menininko rėmėjai, drauge su N. Anglijos Baltų Draugijos parama, nutarė Dariaus Lapinsko koncertą surengti ir Bostone.

Ona Ivaškie, pasižymėjusi ne tik lietuvių vardo garsinimu tautiniais šokiais, amerikiečių tarpe, bet veikli ir įvairiose organizacijose. Ji su savo sambūriu ne tik dalyvavo žygio į J. Tautos meninėje programoje, bet nemažai ir lėšų jam sutelkė. Ji veikli ir So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr. jos vadovybėje.

Japonijoje visus vaikus moko rašyti dešine ir kairiąja rankomis.

Jis įvyks 1966 m. kovo 12 d. 8:30 val. Jordan Hall, dalyvaujant simfoniniam orkestrui ir solistėms Aldonai Stempužienei ir Aldonai Kelpaitei (pianistei).

Koncerto rengėjų branduolį sudaro: A. Andriulionis, E. Cibas, J. Dačys, R. D'Atilio, Z. Gavelis, Al. ir Ant. Gustaičiai, J. Kapočius, Pr. Kaladienė, R. Leveckytė, V. Malisauskaitė, A. Matjoška, A. Mažiulis, C. Mickūnas, dr. S. Jasaitis, J. Rasys, S. Santvaras, J. Son-

Antanas Matjoška, So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr. jos direktorius. Jis vadovavo draugijos surengtam šių metų sutikimo banketui, kuris davė per \$800 pelno. Jis pirmininkavo ir žygio į J. Tautos Komitetui Bostone, kuris sutelkė lėšų per \$2,000.

da. J. Starinskas, P. Žickus, gali siekti apie \$2,500, tai jų K. ir N. žygai, J. Vasiliaus, dalį tenka sudėti mecenakas. Jie dalyvavo iniciatorių tams. Pirmieji stambiom ausrinkime arba to susirinkimo nutarimams pritarė. Pabaltiečių Dr. jos atstovų pakviestas Vyt. Izbičkas. Kadangi koncerto išlaidos

BALTIC REALTY & INSURANCE AGENCY

Vytautas Stelmokas
savininkas
Tarpininkauja perkant ar pardodant namus.
Apdraudžia namus ir kitą turimą nuo visokių nelaimių.
Parūpina visų rūšių draudimus AUTOMOBILIAMS.
Draudžia gyvybę ir sveikatą.
389 Broadway, So. Boston.
Telefonas: 268-6030

DABAR visokių santaupų paskutinis dividendas

4 3/8%

Mt. Washington Co-operative Bank

430 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Andrew 8-0379

FORDAS

MES PARDUODAME PIGIAU IR REMONTUOJAME GERIAU

Didžiausias visų Fordo gaminių pasirinkimas
Atvykite pažiūrėti — sutaupyti — pirkti
Patvirtinta agentūra

Pardavimas — Remontas — Nuomavimas
MUSTANG * THUNDERBIRD * FALCON * FAIRLANE
FORD TRUCKS

VISOKS REMONTAS — DALYS

24 VAL. MAŠINŲ VILKIMAS
KAROSERIJOS REMONTŲ DIRBTUVĖ
(BODY SHOP)

Didelis A-1 vartotų masinių pasirinkimas
žemiausia kaina

Norėdami talkos perkant naują ar vartotą mašiną su nuolaida bei mašiną remontuojant, kreipkitės į
LONGINĄ IZBIČKĄ

dienomis: 327-1000 vakarais: 327-8076

1716 CENTRE ST.
WEST ROXBURY

327-1000

COVENEY FORD Sales Inc.

Drabužių vaju

Balfo skyrius praneša, kad drabužių vaju baigiasi gruodžio 20 d. Kas turi atliekamų dar tikamų dėvėti drabužių, prašomas iki nurodytos dienos atnešti į J. Vaidaičio įstaigą (327 W. Broadway, So. Bostone). Vėliau drabužiai nebus priimami.

KAIP ŽMONES IŠMOKO KALBĖTI

Labai įdomus klausimas. Nusipirk "Keleivio" kalendorių 1966 m. Ten rasi ir tą klausimą atsakymą, o be to, dar daug ir kitokių įdomių straipsnių.

Kalendoriaus kaina tikrai 95 centai. Kalendorių galima išsirašyti iš "Keleivio" administracijos: 636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127.

PARDUODAMAS NAMAS DORCHESTERY
Arti St. Margaret's bažnyčios, 7 kambariai, didelis sklypas. Apžiūrėti susitarus telefonu: AT 4-3884

SIŪSKITE PINIGUS I U.S.S.R. ŠVENTEMS

DAUGIAU PREKIŲ IR MAISTO PASIRINKIMUI
GRAMERCY SHIPPING, Inc. firma įsteigta prieš 20 metų SAŽININGAI IR PATIKIMAI PATARNAUJA be jokių atsiprašymų.
JOS ESATE APSAUGOTI LEIDIMA TURINCIO FIRMOS.

Pilna garantija. Turi Bankų Departamento leidimą. Apdrausta \$20,000. Tiesioginis USSR Užsienio Prekybos Banko agentas. Mūsų firma yra vienintelė, kuri visada siuntėjui pristato oficialų USSR kvitą, gavėjo pasirašytą. Pristatoma per 2 savaites.

Suma pilnai išmokama. Vertė: 9 rubliai už \$10

Persiautimas: iki \$30.00 — \$2.75 per \$30. — 10% per \$30. — 10%

GRAMERCY SHIPPING INC.

744 Broad Street

Newark, N. J.

Rašykite angliškai ar rusiškai gauti pilną katalogą.

GRAMERCY SHIPPING CO.
118 E. 28 St., New York 16, N.Y.
Tel. MU 9-6598

Ketvirtis & Co.

JEWELERS

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektros Prietaisai

Apieštingai taisome laikrodžius žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel. AN 8-4649

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

IVAIRIAUSIAS DOVANAS

siunčia betarpiškai

IS BOSTONO Į LETUVĄ

ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir garantuotas

Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

o šeštadieniais

nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

327 W. Broadway,

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Vedėjas J. Vaidaitis

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

174 Millbury Street

WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga

Worcester, kuri siunčia

siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos

valdomas sritis. Čia kalbama

lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai.

Siuntiniai nuveina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių

importuotų ir vietinės gamybos

medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje.

labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

Apsidrausk NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių

kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.)

Visais insurance reikalais kreipkitės:

BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace—Constable

598 E. Broadway

So. Boston 27, Mass.

Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2453

DAŽAU IR TAISAU

Namus iš lauko ir viduje.

Lipau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia.

Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS

220 Savin Hill Ave.

Dorchester, Mass.

Tel. CO 5-5854

LAISVĖS VARPAS

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ

KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA

Sekmadieniais 8-9 val. ryte

AM Bangomis 1190 kilociklų

FM Bangomis 105.7 megaciklų

IS WKXX, Framingham, Mass.

VEDEJAS—P. VISCINIS

173 Arthur St.

BROCKTON 18, MASS.

Tel. Juniper 6-7209

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

925 E. Fourth St.,

So. Boston

Atlieku visus patalynų, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir

biznio pastatų, pagal Jūsų reikavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.

Telefonas AN 8-3630

Televizija ir radiją

Tarso Gerai ir Pigiai

JONAS ŽILINSKAS

629 E. Sixth Street

South Boston

Tel. AN 8-6645

Telefonas: AN 8-2805
Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS

OPTOMETRISTAS

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Vakarašis iš anksto susitarus: 447 BROADWAY

South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Roda

(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRISTĖ

Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais—uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo

Programa Naujojo Anglijos

iš stoties WLYN, 1360 kilociklų ir iš stoties FM,

101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną.

Perduodama: Vėliausiu pasaulinių žinių santrauka

r komentaram, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreipkitės į

Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broad-

way, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Tel. AV 2-4026
Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8

Sekmadieniais ir šventadieniais pagal susitarimą

495 Columbia Road

Arti Upham's Corner

Dorchester, Mass.

Dr. J. C. Landzius (Seymour)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

TAIPGI PRITAIKO AKINIUS

534 Broadway,

So. Boston, Mass.

VALANDOS nuo 2 iki 6 p.p.

TEL. AN 8-2712

Namai ir ūkis:

287 Concord Rd., Billerica, Mass.

TEL. MO 3-2943

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

Office Tel. AN 8-0948

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA

628 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Dažai

Popierius Sienoms

Stiklas Langams

Visokie reikmenys namams

Reikmenys plumbieriams

Visokie ekleziškie daiktai

Taupyti \$\$\$ padeda FORTUNA FUEL CO.

- 24 valandų VELTUI alyvos burnerio aptarnavimas
- VELTUI krosnies ir burnerio išvalymas
- Automatinis alyvos įliejimas
- Nuolaida, mokant grynais už burnerį
- Vamzdžių įvedimas ir taisymas
- Pilnos šildymo sistemos — RADIATORIAI — VANDENS ŠILDYMAS — KROSNYS — BOILERIAI ir BURNERIAI įrengiami pigia kaina
- 24 VALANDŲ TARNYBA
- Naktimis — Sekmadieniais — Šventadieniais

Skambinkite: GE 6-1204

FORTUNA FUEL CO.

487 WASHINGTON ST.

DORCHESTER, PRIE CODMAN AIKŠTĖS